

ЗМІСТ

Засідання двадцять перше
(Четвер, 31 березня 2016 року)

Прийняття за основу проектів законів:

«Про страхування»	...3
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів»	...21
«Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів»	...27
«Про внесення зміни до Бюджетного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів»	...32
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів»	...36
«Про фінансову реструктуризацію»	...38
«Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку з метою першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості та відбудови об'єктів інфраструктури»	...52
Заява фракції Радикальної партії	...31
Внесення змін до:	
додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо державної підтримки державних вугледобувних підприємств	...45
статті 1 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці» щодо працівників калійно-магнієвих копалень	...68

деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств	...70
порядку денного	...72
Оголошення про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...68
Прийняття Постанови «Про звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, світових лідерів та всіх членів міжнародного співтовариства щодо засудження порушень прав і свобод кримськотатарського народу в частині заборони окупаційною владою РФ на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя Меджлісу та визнання його екстремістською організацією»	...73
Заяви народних депутатів щодо голосування	...79

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
31 березня 2016 року, 10 година 02 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги народні депутати! Будь ласка, заходьте до залу Верховної Ради України, готуйтеся до реєстрації. Розпочинаємо роботу. У нас насичений порядок денний.

Але перед цим кілька слів про інцидент, який трапився, про злочин по відношенню до народного депутата Володимира Парасюка. Очевидно, із засобів масової інформації вам відомо про це. Як ви знаєте, правоохоронні органи займаються розслідуванням. У рамках цього розслідування, думаю, з одного боку, ми маємо почути інформацію про те, що саме відбулося, а з іншого боку, треба, щоб правоохоронна система забезпечила охорону народного депутата. Тому я звертаюся до правоохоронних органів з тим, щоб це питання було вирішено. Оскільки ми вирішили таке питання стосовно народного депутата Вікторії Войціцької, – слідство триває до сьогодні, охорону забезпечено, то те саме потрібно зробити і по відношенню до Володимира Парасюка.

Але абсолютно ненормально, що люди з бойовою зброєю, гранатами ходять вулицями. І не важливо, кого це стосується, – народного депутата чи рядового громадянина без особливого статусу, так би мовити. Вважаю, що на це має дуже адекватно реагувати правоохоронна система. Вчора я отримав інформацію із Служби безпеки України щодо злочинів, скоєних по відношенню до народних депутатів. Зараз ми її проаналізуємо і передамо безпосередньо у фракції для народних депутатів України.

Хотів би сконцентрувати вашу увагу, шановні колеги, на порядку денному. Як ми і домовлялися, сьогодні у нас фінансовий день, є ряд важливих фінансових інструментів, які ми можемо розглянути. Це важливі проекти законів про страхування, про запровадження нових

фінансових інструментів – деривативів, про захист прав споживачів фінансових послуг.

Окремо хотів би зазначити, що декілька тижнів тому я разом з народними депутатами, членами комітету зустрічався з нашими шахтарями. Послухайте, у шахтарів є проблеми із заробітною платою, з модернізацією державних шахт, з підтримкою. Ми 1,5 години з ними попрацювали і знайшли варіанти розв'язання.

Перше. Сьогодні ми маємо прийняти рішення і погасити у визначених межах заборгованість перед шахтарями за їхню нелегку роботу.

І друге. Ми маємо забезпечити фінансування добудови шахти №10, яка забезпечить роботою 3000 шахтарів. Вважаю, що наступного року цю шахту необхідно добудувати і здати під ключ. Це принципово важливо. Більше того, така можливість, на мою думку, у держави є. І ми як народні депутати України, як парламент маємо це підтримати.

Актуальне питання – підтримка сімейних фермерських господарств. Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що ми маємо підтримати фермерський рух в Україні. Фермерство – це той фундамент, який дасть змогу з новою інтенсивністю розвивати аграрний сектор, створювати на селі робочі місця, розширювати перелік і підвищувати якість сільгосппродукції, яка може вироблятися як у тваринництві, так і овочівництві. Є дуже багато сфер, які на сьогодні в нас недорозвинуті. Тому вважаю, що цей законопроект теж надзвичайно важливий.

Окреме питання – проект закону про персональну відповідальність посадових осіб за зловживання в ході перевірок. Треба поставити крапку в питанні зловживання тих, які перевіряють, тероризують бізнес, виписують мільйонні штрафи, а потім отримують за це хабарі й списують протоколи та акти. Вважаю, що дане питання також потребує підтримки народних депутатів України. Цей законопроект розроблений народним депутатом Оксаною Продан.

Вчора було розглянуто ще одне важливе питання. За результатами взаємодії з представниками сфери інформаційних технологій ми прийняли рішення підтримати рекомендації парламентських слухань, де є чіткий план розвитку ІТ-галузі в Україні. На сьогодні ІТ-галузь продукує 5 мільярдів доларів. До 2020 року ці показники можуть бути збільшені в три рази, це 15 мільярдів доларів. А це нові високотехнологічні робочі місця для українців з відповідною високою заробітною платою. В ІТ-галузі зараз середня заробітна плата становить майже

1,5 тисячі доларів. Тому я просив би також підійти дуже зважено до цього і підтримати рекомендації.

Ну, і нарешті, колеги, ми бачили нещодавно, як працювало Національне антикорупційне бюро щодо затримання судді-хабарника. Маємо сьогодні розглянути ряд питань щодо згоди на затримання та арешт суддів. Розраховую на те, що під час розгляду цих питань народні депутати будуть знаходитися в залі і персонально дадуть згоду на затримання та арешт суддів, які вчинили злочини. Тому я просив би всіх керівників фракцій і лідерів груп забезпечити присутність народних депутатів, а також позафракційних народних депутатів під час розгляду цих важливих питань.

Отже, шановні колеги, готуємося до реєстрації. Прошу реєструватися. Увімкніть систему «Рада».

Шановні колеги, у залі Верховної Ради України зареєструвалися 334 народні депутати.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, за доброю традицією давайте привітаємо наших колег народних депутатів України з днем народження (*Оплески*). Я ще не сказав кого.

Отже, Володимир Ар'єв. Вітаємо, Володю, з днем народження! (*Оплески*). Леонід Михайлович Клімов. Вітаємо, вельмишановний колего, з днем народження! (*Оплески*). Олександр Романович Онищенко. Вітаємо, колего, з днем народження! (*Оплески*).

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Прошу всіх сконцентруватися на роботі. Першим розглянемо проект Закону «Про страхування» ([№1797-1](#)). Автор – народний депутат України Поляков Максим Анатолійович. Проект підготовлений Комітетом з питань фінансової політики і банківської діяльності.

Шановні колеги народні депутати, займайте свої місця.

Є пропозиція автора розглянути проект за скороченою процедурою. Але зрозуміло, що будемо обговорювати його стільки, скільки потрібно, якщо буде в тому необхідність. Домовилися?

Є пропозиція автора Максима Полякова розглядати проект Закону «Про страхування» за скороченою процедурою. Будь ласка, колеги, визначайтеся щодо розгляду за скороченою процедурою.

«За» – 125.

Пропозиція народного депутата Полякова розглядати цей проект закону за скороченою процедурою не набрала необхідної кількості голосів, тому будемо розглядати за повною процедурою.

Максим Поляков. Доповідайте, будь ласка.

ПОЛЯКОВ М.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Доброго ранку! На ваш розсуд вноситься проект Закону «Про страхування» в новій редакції. Ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків. Активи сектору за станом на 31 грудня 2015 року становили 62,5 мільярда гривень, страхові резерви – 17 мільярдів гривень, страхові платежі – 29,7 мільярда гривень, страхові виплати – 8,14 мільярда гривень. Загальна кількість страхових компаній становила 361.

Кризовий стан української економіки з огляду на події, що відбуваються протягом останніх двох років, також виявився негативними тенденціями у страховій сфері. Про це свідчать загальне зниження вартості активів сектору, зменшення їх ліквідності, особливо активів, розміщених у банківських установах (НБУ визнано неплатоспроможними понад 70 банків) та на фондовому ринку. Витрати на забезпечення виконання страховиками страхових зобов'язань також істотно зросли у зв'язку із значною девальвацією національної валюти. Такі фактори істотно підвищили ризики здійснення компаніями страхової діяльності.

Однією з головних проблем розвитку страхового ринку є також застаріле в багатьох аспектах законодавче поле. Чинний Закон України «Про страхування» було прийнято у 2001 році. На момент прийняття цей закон відображав стан страхового ринку в Україні. Але сучасний стан економіки України, розвиток страхування зокрема, вимагають зміни підходів у регулюванні в цьому секторі. Тому доцільним є викладення закону в новій редакції, який відображав би реальний стан речей і став би основою подальшого розвитку та інтеграції українського страхового ринку до світового.

Прийняття даного законопроекту надзвичайно актуальне через необхідність виконання українською стороною умов вступу до СОТ та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Це вимагає уніфікації стандартів державного страхового нагляду та

регулювання в Україні і приведення їх у відповідність до положень, розроблених Міжнародною організацією у сфері нагляду за страховою діяльністю, та директив Європейського Союзу.

Нова редакція Закону України «Про страхування» враховує базові рекомендації Директиви 2009/138/ЄС Європейського парламенту та Ради від 25 листопада 2009 року «Про початок і ведення діяльності у сфері страхування і перестраховування, включаючи платоспроможність II».

Проектом пропонується забезпечення розв'язання таких проблем: реєстрація страховиків виключно у формі акціонерного товариства та введення нового порядку їх реєстрації;

визначення класифікації галузей та видів страхування відповідно до рекомендацій Першої директиви Ради ЄС;

установлення порядку розкриття інформації страховиками для забезпечення надійного захисту страхувальників та введення пруденційного нагляду за страховою діяльністю;

установлення вимог платоспроможності, що враховують якість активів страховика;

установлення вимог до власників істотної участі та порядку набуття істотної участі у страховика;

чітке врегулювання діяльності посередників та осіб, які здійснюють обслуговування клієнтів та компаній у сфері страхування;

установлення вимог до системи корпоративного управління страховика;

визначення порядку регулювання посередницької діяльності на території України у відповідності до законодавства ЄС.

Такий закон також допоможе розв'язати багато інших проблем нашого страхового ринку, з якими щоденно стикаються учасники.

Законопроект готувався із залученням науковців, представників страхового ринку, асоціацій захисту прав споживачів на фінансовому ринку, міжнародних донорів. Він неодноразово перед внесенням обговорювався з народними депутатами членами Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності. Співавторами законопроекту є представники більшості фракцій парламенту. Основні ідеї проекту закону були підтримані представниками Світового банку і Єврокомісії.

Крім того, у висновках уряду та Головного науково-експертного управління пропонується прийняти законопроект за основу з подальшим врахуванням висловлених зауважень та пропозицій. Проведений попередній аналіз пропозицій відображає можливість врахування значної їх більшості з огляду на те, що вони не впливають на основні положення та підходи законопроекту.

Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності також ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект за основу. Прошу і вас підтримати, шановні депутати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую доповідачу – автору законопроекту. Шановні колеги, запишіться, будь ласка, на запитання, 3 хвилини. Єгор Соболев, «Самопоміч». Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Ми вже висловлювали колегам із банківського комітету свої зауваження. Зрозуміло, що такий закон покликаний по-новому врегулювати страхову діяльність і там є багато добрих ідей. Але частина формулювань, які стосуються ліцензування, позбавлення ліцензій, регулювання, містять те, що ми називаємо «дискреційні повноваження», коли можна по-одному прочитати норму або по-іншому. Ми не вбачаємо в цьому бажання цілеспрямованої корупції, але за нашою класифікацією – це корупціогенні ризики.

Тому дуже просимо врахувати наші зауваження і до другого читання чітко сформулювати кожен норму, щоб жоден посадовець не міг нею зловживати. Тоді ми не будемо блокувати прийняття проекту закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це було не запитання. Остап Семерак. Будь ласка.

СЕМЕРАК О.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний*

багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Насправді законопроект надзвичайно важливий, і мені, Володимире Борисовичу, дивно, чому немає представників Міністерства фінансів. Я думаю, що вони мали б висловити свою позицію.

Комітет з питань європейської інтеграції вважає, що, на жаль, цей законопроект не відповідає стандартам і нашим зобов'язанням щодо імплементації директив. Це стосується передусім норм щодо реєстрації і скасування реєстрації, щодо самоврядних організацій і страховиків, їхніх повноважень та ряду інших. Насправді запитувати, коли комітет плануватиме доімплементувати чи догармонізувати цей законопроект, сьогодні, напевно, досить недоречно. Хотілося б почути Міністерство фінансів, але мені здається, що законопроект потрібно повернути на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, можете відповідати.

Якщо уряд не направив міністра фінансів для розгляду цього питання, то це питання до уряду.

ПОЛЯКОВ М.А. Щодо зауважень пана Соболева. Ми обов'язково врахуємо їх під час другого читання.

Щодо пропозицій пана Семерака. Хочу сказати, що уряд підтримав даний законопроект. Ми врахували також усі пропозиції, директиви ЄС щодо платоспроможності II, працювали разом з фахівцями. Просто я думаю, що ви його трохи неуважно читали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Кіраль, останнє запитання. Будь ласка.

КІРАЛЬ С.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»*). Дякую. У мене одне запитання, яке стосується зміни до статті 95, в якій з'явився новий абзац, де говориться,

що законом можуть бути встановлені вимоги до положення про створення в Україні філії іноземної юридичної особи. Тобто яка доцільність цієї норми, оскільки вона принаймні звучить досить дискримінаційно, і чи не виникнуть у нас проблеми з нашими міжнародними партнерами чи міжнародними договорами?

Дякую.

ПОЛЯКОВ М.А. На сьогодні абсолютна більшість під час, наприклад, реєстрації чи набуття істотної участі проходять і Анти-монопольний комітет, і інші контролюючі органи. Якщо ви вважаєте ці норми дискримінаційними, хоча саме цю частину ми опрацьовували з європейськими донорами, можемо змінити це до другого читання. Жодних проблем я не бачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, займайте своє місце, вельмишановний пане народний депутате.

Сергій Рибалка. Будь ласка.

РИБАЛКА С.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Шановний головуючий! Шановні колеги! Нарешті у парламенту дійшли руки до цього системного законопроекту.

Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності розглянув його ще 19 травня 2015 року, тобто 10 місяців тому. Як сказав мій колега, законодавче поле в галузі страхування є надзвичайно застарілим, тому страховий ринок та споживачі страхових послуг чекають на оновлений базовий закон вже не один рік. Ухвалення цього документа є необхідним з огляду на виконання Україною Угоди про асоціацію з Євросоюзом. Важливо, що документ передбачає істотне підвищення рівня захисту справ споживачів страхових послуг.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради у своєму висновку зазначає, що законопроект може бути прийнятий за основу з наступним урахуванням висловлених зауважень і пропозицій.

Кабінет Міністрів також підтримує прийняття законопроекту за основу з подальшим врахуванням зауважень.

На думку комітету, багато з пропозицій є слухними і заслуговують на увагу. Але всі ці пропозиції можна розглянути під час доопрацювання законопроекту до другого читання. Законопроект не має політичного забарвлення, його співавторами стали представники більшості парламентських фракцій та груп. Тому комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді проект Закону України «Про страхування» ([№1797-1](#)) взяти за основу.

Дякую за увагу і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запитання до співдоповідача.

Будь ласка, три запитання. Запишіться.

Руслан Демчак, «Блок Петра Порошенка».

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Сергію Вікторовичу, як відомо, уже більше півроку відкладається прийняття закону (було два законопроекти) про спліт, тобто передачу повноважень комісії, яка регулює ринки фінансових послуг, Національному банку України. Чи не конфліктуватиме закон, проект якого ми зараз розглядаємо, зокрема нові повноваження, які виписані в ньому для комісії, яка регулює ринки фінансових послуг, з новим проектом щодо передачі функцій Національному банку України?

РИБАЛКА С.В. Дякую, Руслане Євгенійовичу, за запитання. Я думаю, що не конфліктуватиме. Ми знаємо, що є такий законопроект про передачу функцій Нацфінпослуг до Національного банку. Але давайте будемо розв'язувати проблеми по мірі надходження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заболотний Григорій Михайлович. Будь ласка.

ЗАБОЛОТНИЙ Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок

Петра Порошенка»). Дякую за можливість задати запитання. Я хочу попросити, щоб ви до другого читання обов'язково врахували, що споживачі скаржаться дуже часто на те, що страхові компанії занижують рівень гарантованих відшкодувань, які є страховими в разі банкрутства страхових компаній. Це перше.

І друге. Чи передбачено, що держава теж виступає контролером за страховими компаніями і гарантує, коли банкрутують страхові компанії, повернення гарантованих вкладів населенню?

РИБАЛКА С.В. Дякую за запитання. Наш комітет візьме до уваги вашу пропозицію, як і багато інших, які треба врахувати до другого читання. Ми пропонуємо створити робочу групу і всі ці пропозиції опрацювати.

Дякую вам за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за відповіді.

Будь ласка, займайте своє місце, народний депутат.

Зараз відбудуться виступи від фракцій. Шановні колеги, підготуйтеся до запису. Будь ласка, записуйтеся на виступи від фракцій.

Семерак Остап Михайлович, «Народний фронт».

СЕМЕРАК О.М. Шановні колеги! Відповідно до Угоди про асоціацію і Плану імплементації, які уряд затвердив, ми повинні гармонізувати наше законодавство. І є чотири директиви. Для авторів законопроектів хотів би сказати, що я детально проаналізував законопроект, можливо, навіть на відміну від деяких авторів, і вважаю, що він віддаляє наше законодавство і не спрямований на виконання наших зобов'язань.

Користуючись можливістю я хотів би наголосити, що в законопроекті враховані лише базові положення Директиви 2009/138/ЄС, а значна кількість закріплених у згаданій директиві вимог щодо діяльності у сфері страхування не відображені.

У частині встановлення умов для отримання ліцензій у законопроекті не враховані вимоги статті 18 цієї директиви, якою передбачено, що держава-член повинна вимагати від усіх страхових підприємств, які мають намір отримати ліцензію, обмежити свою діяльність страховою та супутньою діяльністю, виключивши будь-яку

комерційну діяльність, а від перестрахових підприємств – обмежити свою діяльність перестрахованням та супутньою діяльністю.

Крім того, статтею 11 законопроекту обов'язковою вимогою для здійснення страхової діяльності визначається участь у якихось саморегулювальних організаціях страховиків, у той час як в умовах отримання ліцензій згідно з Директивою 2009/138/ЄС не передбачено обов'язкової участі у певному об'єднанні з метою представлення інтересів. Це є додатковий тиск, який ми не повинні імплементувати в наше законодавство.

Стаття 4 Директиви 2009/138/ЄС також містить положення щодо виключення із сфери застосування дії директиви страхових підприємств за критерієм обсягів страхової діяльності, а саме за критерієм прибутку від щорічного загального обсягу підписаних премій, загального обсягу технічних резервів та інше. Наявність такого підходу зумовлена намаганням не покладати надмірного регулятивного тягаря на малі підприємства, загальний щорічний обсяг страхової діяльності яких не перевищує встановленого мінімуму.

Оскільки директивою встановлено суворі вимоги щодо нагляду за діяльністю та платоспроможністю страхових підприємств, необхідно розглянути доцільність встановлення більше однієї категорії страхових підприємств залежно від обсягу страхової діяльності та застосування до них диверсифікованого регулятивного підходу.

Бачу, що в мене закінчується час, але маю ще дві сторінки зауважень. Хотів би попросити, щоб ми не поспішали з прийняттям цього законопроекту, оскільки потім нам доведеться, як завжди, реагувати на зауваження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Бабак, «Самопоміч». Будь ласка.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Олегу Березюку.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Довіра до фінансових інструментів розвитку в нашій країні, на превеликий жаль, підірвана. Підірвана і вона до страхування. Банкрутство страхових компаній і пряме обдурення людей у 1990-х роках – на початку 2000-х років викликали абсолютну недовіру до страхування в Україні. Але без страхування неможливо в сучасному світі вижити і розвивати своє житло, своє життя і свою роботу. Тому цей законопроект дуже потрібний. Але і в сьогоднішній неможливість отримання страхових відшкодувань – це також ознака недовіри до страхової системи.

Ми сподіваємося, що розробники цього проекту закону, у тому числі й наші колеги, закладуть до нього запобіжники, які дозволять відновити довіру до страхування і покращити якість життя людей.

У законопроекті, як вказує Єгор Соколов, є серйозні корупціогенні фактори. Якщо ці фактори до другого читання не будуть вилучені, цей дуже потрібний для розвитку нашого суспільства і якості життя людей законопроект буде неможливо прийняти у другому читанні. Тому ми підтримуємо прийняття цього законопроекту в першому читанні для того, щоб він став кращим і довіра до страхування в Україні і розвитку якості життя людини була вищою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оксана Корчинська, Радикальна партія. Будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Вітаємо, колеги! Вітаємо, український народ! Звичайно, питання надзвичайно важливе для нашої країни. Фракція Радикальної партії підтримує прийняття в першому читанні цього законопроекту, але в ньому є суттєві недоліки, котрі обов'язково треба виправити до другого читання.

І хочу вас поінформувати, що вчора відбулася історична подія: Комітет у закордонних справах більшістю голосів проголосував за

постанову про припинення дипломатичних відносин з Російською Федерацією. Від імені авторів хочу особливо подякувати за державницьку позицію Віктору Івановичу Вовку, Борису Тарасюку, Ігорю Гузю. Якби не позиція цих трьох державних мужів, у нас не вистачило б політичної волі. На даний момент – це перший достойний крок, котрий ми вчинюємо проти країни-агресора.

Слава Україні! Україна forever!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Яценко Антон.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Дійсно, цей проект Закону «Про страхування» вже майже три роки знаходиться в комітеті. Ще минулого скликання Верховної Ради працювала робоча група, і я був автором проекту [№1797](#), але зняв його на прохання членів комітету, щоб потім розробити єдиний узгоджений законопроект.

Можна багато критикувати, але на сьогодні страховий ринок фактично в занепаді. Банки і страховий ринок – це єдина складова фінансової системи, яка, як кажуть, тримає на плаву цю країну. І тому, звичайно, треба реформувати і розширювати страховий ринок, запроваджувати цивілізовані форми, такі як, наприклад, медичне страхування, яке є в усіх країнах.

Тому група «Відродження» підтримуватиме прийняття цього проекту закону в першому читанні і пропонує після голосування утворити робочу групу, яка його доопрацює, щоб внести на цій сесії в зал і прийняти як закон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександра Володимирівна Кужель, «Батьківщина». Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я так

само, як мій колега пан Семерак, здивована, що міністр фінансів відсутня під час розгляду проекту «Про страхування». Що таке страхування для держави? Це перший запобіжник у відносинах з громадянами в частині, коли є якісь серйозні загрози для здоров'я або перешкоди для вирішення інших питань. У кожній країні для страхування держава створює пояс необхідної безпеки людини, але знімає фінансове навантаження з держави. Наприклад, коли у Дніпропетровську впав будинок, то чомусь держава взяла на себе зобов'язання виплатити людям кошти на отримання нового житла. У всіх країнах світу житло застраховане, виплачують кошти і проводять контроль за страхуванням страхові компанії, бо вони знають, що за це сплачуватимуть.

Ми хочемо перейти до реформування охорони здоров'я. Якщо немає прозорого механізму страхування і виплат, ми ніколи не перейдемо до цього.

Даний законопроект є неприйнятним, бо він не фаховий і виписаний з однією метою – максимально передати функції уповноваженому органу, а не спрямований на те, щоб розвивати конкурентний ринок страхування. Це підтверджують і зауваження, які висловлювали мої колеги, щодо ліцензування, резервування та інших моментів.

Окремо хочу звернути увагу на частину дванадцяту статті 106 щодо актуаріїв. Я хотіла б наголосити на тому, що Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності, крім проекту закону про колекторів, який терміново потрібно внести на розгляд Верховної Ради, щоб захистити наших громадян, треба виписати порядок роботи актуаріїв, бо якщо ми говоримо про реформування пенсійної системи і страхування, то без визначення порядку проведення роботи актуаріїв це не діятиме.

І тому фракція «Батьківщина» вважає, що цей законопроект є неприйнятним, нефаховим і його треба повернути на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні народні депутати. Виступи від фракцій завершені.

Зараз відбудуться три виступи народних депутатів України. Запишіться, будь ласка.

Народний депутат Опанасенко.

ОПАНАСЕНКО О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Передайте слово Олегу Лаврику, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Лаврик. Будь ласка.

ЛАВРИК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). «Об'єднання «Самопоміч». Справді, вимога про необхідність такого закону вже давно назріла. Я взагалі здивований, що цей законопроект, який зареєстрований у парламенті ще в лютому минулого року, більше 14 місяців пролежав без розгляду. Адже на сьогодні повністю відсутнє системне законодавче врегулювання діяльності страхових посередників, які працюють на ринку, і зовсім немає довіри людей до страхування як до окремого інструменту.

Звичайно, що такий закон приведе основні класи і категорії страхування у відповідність до вимог директиви ЄС. Зараз у законопроекті визначено, що на ринку страхування діють три посередники: страхові агенти, страхові агентства та брокери. І цю норму нам потрібно буде до другого читання привести у відповідність до директиви, бо відповідно до директиви мають бути лише два види страхових посередників. Нам потрібно буде виписати порядок отримання адміністративних послуг від уповноваженого органу. Необхідно також доопрацювати норми щодо жорсткішої регуляції з боку регулятора, бо вже не раз говорилося про те, що регулятор, який нині здійснює регуляторну діяльність на ринку страхових послуг, не відповідає вимогам сьогодення. І передача функцій регулятора Національному банку, я думаю, зараз на часі для того, щоб і навести порядок на страховому ринку, і почистити страховий ринок від тих страхових компаній, які не зовсім професійно здійснюють свою діяльність. Є необхідність введення на ринку електронного полісу страхування. Тобто зараз ми працюємо над ще одним законодавчим документом, який зареєстрований у парламенті, для того, щоб не було зловживань і був єдиний реєстр електронних полісів.

Фракція «Об'єднання «Самопоміч» пропонує підтримати даний законопроект у першому читанні і до другого читання підготувати за повною процедурою, внести всі зміни і доповнення, які є в колег з інших фракцій з тим, щоб ми прийняли єдиний системний документ у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Степанович Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Безумовно, законопроект вкрай необхідний, і на нову редакцію Закону «Про страхування» давно очікує українське суспільство. Я хочу наголосити на тому, що подані законопроекти не повинні відсувати українське законодавство в минуле століття, а йти в ногу з вимогами європейського законодавства. Натомість ми вже сьогодні чули зауваження шановних народних депутатів, зокрема членів Комітету з питань європейської інтеграції, що вказаний законопроект не враховує сучасних реалій ринку страхування в контексті європейської інтеграції України.

Я хотів би привернути увагу саме до медичного страхування в Україні і до того, що норми щодо медичного страхування абсолютно не розкриті. Думаю, що всьому залу однозначно зрозуміло, що медичне страхування є одним із методів реанімації системи охорони здоров'я в розумінні загальнодержавному, в розумінні загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування. Натомість ми бачимо спробу в цьому законопроекті протягнути інтереси приватних страхових фірм для того, щоб медичне страхування в Україні побудувати виключно на приватному медичному страхуванні. Це абсолютно недопустимо. Окрім того, ті зауваження, які висловлювали інші народні депутати, не дають можливості між першим і другим читаннями змінити статті, тому що зараз такий Регламент Верховної Ради.

Тому в мене абсолютно конструктивна пропозиція, якщо погодяться автори законопроекту, направити його на доопрацювання і після того подати сучасним, європейським для того, щоб ми потім не вносили змін, як завжди буває, до норм, прийнятих похапцем.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Альона Бабак, «Самопоміч». Будь ласка. І будемо завершувати обговорення.

БАБАК А.В. Я не буду виступати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракцій і груп я не надавав слова.

Олесь Довгий, «Воля народу», 1 хвилина. І переходимо до голосування.

ДОВГИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №102, Кіровоградська область, самовисуванець). Група «Воля народу». Шановні колеги! Ми теж мали дискусію з приводу цього законопроекту на засіданні фракції, але прийняли рішення підтримувати його в першому читанні. Чому? Тому що це, дійсно, великий і системний законопроект, і можна довго дискутувати на тему, чи він готовий, чи ні. Але якщо не почнемо його приймати, розглядати і вносити поправки до другого читання, справа не зрушить з місця.

Нагадую, що на сьогодні немає в принципі ніякого закону про страхування і діють ще радянські норми. Врешті-решт, 25 років незалежності достойні того, щоб ми почали вже регулювати цей ринок, тим більше що на ньому є дуже багато зловживань.

Тому ми підтримуємо прийняття цього законопроекту за основу і просимо всіх бути уважними під час підготовки його до другого читання. Автори нас запевнили в тому, що будуть уважно розглядати всі поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне слово автора. Максим Поляков. Будь ласка.

ПОЛЯКОВ М.А. Шановні колеги, велике прохання підтримати проект у першому читанні. Наразі ми працюємо за законом, прийнятим у 2001 році. Ми переговорили щодо директиви ЄС із Остапом Семеракком і обов'язково врахуємо пропозицію пані Кужель. Але прохання

прийняти проект. Ви розумієте, зараз страховий ринок знищується, немає жодного регламенту, немає відповідно до чого працювати, і ми просто втрачаємо дуже дорогоцінний час для нашого розвитку. Всі пропозиції ми обов'язково врахуємо до другого читання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Заключне слово автора ми почули.

Це системний законопроект. Ми розглянули його за повною процедурою, обмінялися думками. Я думаю, що є необхідність формування нового сучасного законодавства. Зрозуміло, що може бути багато дискусій, але якщо ми приймемо його за основу, це означає, що до другого читання зможемо на базі комітету якісно попрацювати і врахувати ті пропозиції, які лунали в залі Верховної Ради України. Краще розпочати процес роботи над законопроектом, ніж його провалити.

Тому, будь ласка, колеги, займаємо свої місця і готуємося до голосування.

Шановні колеги, на голосування вноситься проект Закону «Про страхування» (№1797-1) народного депутата Полякова. Під час обговорення за повною процедурою ми обмінялися думками. Відповідно до висновку комітету є пропозиція прийняти його за основу. Так само у своєму висновку рекомендує Головне науково-експертне управління.

Готові до голосування проекту №1797-1? Прошу підтримати. Голосуємо за основу.

«За» – 223 (*Шум у залі*).

Шановні колеги, це нормальний, системний, фундаментальний проект Закону «Про страхування». Є розуміння фракцій, але неуважність народних депутатів щойно поставила під загрозу прийняття цього проекту. А тепер скажіть мені, треба повернутися до нього чи нехай буде проваленим? (*Шум у залі*).

Треба? Ні, я просто звертаюся до тих, які критикують, що ми декілька разів переголосовуємо. Будь ласка, колеги, є пропозиція повернутися до проекту закону. Коли критикуємо на телебаченні, то треба говорити об'єктивно. Будь ласка, повертаємося. Прошу підтримати пропозицію народних депутатів про повернення до голосування.

«За» – 246.

У нас було 223 голоси. Через неуважність законопроект мав бути провалений. Зараз ми повернулися, було 246 голосів.

Прошу бути всіх уважними, шановні колеги. Будь ласка, голосуємо за основу проект [№1797-1](#).

«За» – 242.

Законопроект прийнято за основу. Дякую.

А далі в комітетах доопрацюємо проект до другого читання. Тут лунало багато мудрих думок. Працюємо над якісним європейським проектом закону.

Ідемо далі. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів» ([№3498](#)). Доповідає народний депутат України Руслан Демчак.

Є пропозиція автора розглядати цей проект закону за скороченою процедурою. Будь ласка, визначайтеся щодо скороченої процедури.

«За» – 180.

Рішення прийнято.

Руслан Демчак. Доповідайте. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні народні депутати, прошу вашої уваги! Щойно ми розглянули проект Закону «Про страхування» і говорили про фінансові ринки. То ринок капіталів узагалі порівняно з банківським ринком і ринком страхування фактично знаходиться в занепаді. Вашій увазі пропонується проект №3498, в якому концептуально переглядається система регулювання українського ринку капіталів.

Авторами проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3498) є Демчак, Довбенко, Різаненко, Рибалка, Кутовий, Третяков, Продан, Галасюк, Кацер-Бучковська, Поляков, Фурсін, Козаченко, Шверк, Івченко. Як бачите, представники всіх фракцій і груп увійшли до групи авторів цього законопроекту.

Метою законопроекту є створення передумов для підвищення ефективності та функціональності ринків капіталів та інших регульованих ринків України передусім шляхом комплексного врегулювання питань функціонування ринків похідних цінних паперів та деривативів,

законодавчого врегулювання інфраструктури регульованих ринків, що є вкрай важливим та відповідальним завданням на сучасному етапі розвитку української економіки зважаючи на важливість її інтегрування у європейську та світову економічну спільноту, інтеграцію європейських директив.

У результаті внесених змін передбачається створення правового поля для врегулювання відносин, пов'язаних з біржовими і позабіржовими деривативами, вирішення питання розбудови інфраструктури, необхідної для повноцінного функціонування ринку деривативів. Передбачається запровадження інституту кваліфікованих інвесторів, уніфікація підходів до регулювання діяльності бірж, які здійснюють торгівлю цінними паперами, деривативами, валютними цінностями, товарами та іншими активами шляхом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте.

ДЕМЧАК Р.Є. Вперше вводиться поняття «ескроу-рахунків».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради підтримує даний законопроект.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Міністерство фінансів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України також підтримують. Головний Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності рекомендує прийняти даний законопроект за основу з подальшим доопрацюванням до другого читання.

Прошу консолідуватися і продемонструвати, що Верховна Рада може об'єднуватися навколо важливих для країни законів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співдоповідь комітету. Сергій Рибалка. Будь ласка.

РИБАЛКА С.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Законопроект є, по суті, новою концепцією регулювання українських ринків цінних паперів та інших фінансових інструментів. Наголошую, це довгоочікуваний проект комплексних змін задля регулювання системи похідних фінансових інструментів, деривативів.

Комітет ретельно працював над цим проектом. 26 листопада 2015 року ми провели відповідні комітетські слухання та почули думку державних органів Європейського банку реконструкції та розвитку, а також представників ринкової інфраструктури. Усі зауваження дозволили зробити висновок: цей документ можна прийняти за основу, щоб далі доопрацювати його з урахуванням усіх конструктивних пропозицій. Нами ухвалено принципове рішення, що після прийняття проекту в першому читанні в комітеті буде утворена розширена робоча група, яка доопрацює його до другого читання.

Шановні колеги, як будь-яку комплексну законодавчу ініціативу, цей документ можна і треба вдосконалювати. Тому давайте його прийmemo за основу і далі попрацюємо з урахуванням максимально широкого кола зауважень від представників ринку, міжнародних організацій та експертів, які зможуть дати фахові поради щодо запровадження в нас найкращих зразків міжнародного досвіду. Звертаю увагу на невід'ємність пов'язання з основним законопроектом ще трьох документів стосовно деривативів. Це проекти законів України щодо внесення змін до Податкового, Бюджетного та Митного кодексів [№3499](#), [№3500](#) та [№3516](#).

Наш комітет також просить підтримати всі ці документи, а цей законопроект проголосувати за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Олег Лаврик, «Самопоміч». Будь ласка.

ЛАВРИК О.В. Даний законопроект, справді, проходив непросту процедуру обговорення в комітеті. І потім, я знаю, ще були великі дебати на засіданнях фракцій щодо нього. У проекті є кілька неузгодженостей, які однозначно потрібно змінювати і допрацьовувати, зокрема ним передбачається значно розширити повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, зокрема надати їй повноваження щодо регулювання товарного та грошового ринку, що не відповідає назві самого регулятора.

Зміни, які пропонується внести в даному законопроекті щодо здійснення ліквідаційного нетінгу, зарахування зустрічних вимог

за деривативами з неплатоспроможними банками та особами, що знаходяться на стадії банкрутства, ставлять кредиторів, власників таких деривативів у привілейоване становище в порівнянні з іншими кредиторами. Потребують також належного обґрунтування положення даного законопроекту, якими встановлюються особливості застави прав грошових вимог і коштів на рахунках у банку.

Але всі ці поправки ми обговорили на засіданні комітету і домовилися, що вони будуть внесені до другого читання. Тому фракція «Самопоміч» закликає підтримати даний законопроект у першому читанні і за повною процедурою підготувати до другого читання для прийняття в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Іванович Мельник. Будь ласка.

МЕЛЬНИК С.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №187, Хмельницька область, самовисуванець)*. Прошу передати слово Руслану Демчаку.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги! Я хотів би простими словами донести, бо дуже багато специфічних визначень у цьому законопроекті, що буде результатом прийняття цього документа. Ми фактично відновлюємо роботу ринку капіталів, який за своїм обсягом може бути сумірний з банківським ринком. Фактично ми дамо можливість, у тому числі кваліфікуючи й іноземних інвесторів, зайти на український ринок, і це буде пряма інвестиція в нашу економіку. В результаті цього буде справедливіша ціна на базові товари, які будуть основою для деривативів, а це передусім сільськогосподарська продукція. Тобто сільськогосподарські товаровиробники уже в Україні, а не за кордоном, зможуть отримати світову, справедливішу ціну на свої товари. Тому, підтримуючи основні засади, ми створюємо основу для інвестування в економіку України.

Сподіваюся, що зал проголосує за цей законопроект. І хотів би сказати від фракції «Блок Петра Порошенка», що на своєму засіданні сьогодні ми одностайно його підтримали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, від фракцій, які не брали участі в обговоренні, Віктор Галасюк, 1 хвилина.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги народні депутати! Цей законопроект системний, спрямований на перспективу, на сприяння розвитку фондового ринку і на створення нової інфраструктури, яка передбачатиме похідні фінансові інструменти. Простою мовою це означає один з інструментів поглиблення фінансової складової економіки. Тобто нам треба забезпечувати грошима реальний сектор, а для того потрібно, щоб нормально працював фінансовий ринок.

Безумовно, цей законопроект не є панацеєю і розв'язанням усіх проблем, які існують. Адже ми повинні створити експортно-кредитне агентство, забезпечити акумуляцію міжнародної фінансової допомоги для цілей кредитування малого і середнього бізнесу. Але це надзвичайно корисний законопроект. Його можна удосконалити до другого читання. Всі країни, які робили потужний економічний стрибок, однією із складових мали таке поглиблення фінансової складової своєї економіки. Тому прошу підтримати в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Кутовий, 1 хвилина. Будь ласка. І переходимо до голосування.

КУТОВИЙ Т.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №151, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! З повагою до всіх висловлених сьогодні зауважень хочу підтвердити, що дуже багато роботи було проведено над цим законопроектом. Як один із його співавторів я дуже прошу вас підтримати проект у першому читанні і скажу чому. Ми дуже багато говоримо про наближення сільгоспвиробника до ресурсів, про те, що є безліч перепон до цих ресурсів. І якщо ми кажемо про малого

сільськогосподарського виробника, то він точно не може працювати з тими фінансовими інструментами, які сьогодні використовуються великими компаніями, безпосередньо з інструментами, за якими, наприклад, торгують з Чикаго тощо.

Тому якщо ми сьогодні хочемо розробити інструмент, який дасть можливість фермерам, малим господарствам наблизитися до капіталу, то повинні підтримати цей законопроект. Прошу прийняти його в першому читанні.

І ще хочу сказати, що нарешті ми додаємо інтелектуальної складової до нашого сільського господарства, приймаючи такі закони.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, колеги, займаємо місця, готуємося до голосування.

Наталія Кацер-Бучковська, 1 хвилина. Прошу.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Колеги, добрий день! Фракція «Народний фронт» прийняла рішення підтримати даний законопроект, а також законопроекти №3516, №3500 і №3499 про внесення змін до Митного, Бюджетного, Податкового кодексів щодо регулювання ринків та деривативів.

Ці законопроекти є надзвичайно важливими для реанімації фондового ринку, залучення інвестицій та відновлення української економіки. Законопроектами передбачений концептуальний перегляд українських ринків капіталів, цінних паперів, створення біржової інфраструктури. Вперше визначається поняття деривативів, класифікація та основні механізми укладення деривативів на регульованих ринках та поза ними. Адаптація норм фондового ринку до норм Європейського Союзу та багато інших норм, що дасть можливість реанімувати ринок капіталів, залучати інвестиції та відновлювати українську економіку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, можемо переходити до голосування. Займайте свої місця. Ставиться на голосування пропозиція прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3498). Прошу бути уважними. Голосуємо.

«За» – 224.

Може, провалимо цей законопроект? Ні?

Шановні колеги народні депутати, для того щоб не провалити цього важливого законопроекту, я сприймаю вимогу народних депутатів і ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду даного проекту закону, який набрав щойно 224 голоси.

Голосуємо за повернення на вимогу народних депутатів.

«За» – 227.

Проголосували за повернення до цього проекту закону.

Прошу голосувати за прийняття за основу проекту [№3498](#).

«За» – 237.

Законопроект прийнято за основу, а могли б провалити.

Ідемо далі. Проект Закону «Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» ([№3516](#)).

Є пропозиція автора розглядати за скороченою процедурою. Прошу визначатися щодо розгляду за скороченою процедурою.

«За» – 188.

Рішення прийнято.

Руслан Демчак. Будь ласка, доповідайте.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3516) від 24 листопада 2015 року. Інформую вас, що даний законопроект системно пов'язаний з проектом Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3498), який ми щойно прийняли, і є похідним від нього, що забезпечить можливість надання учасниками ринку капіталу більш широкого спектру фінансових послуг.

У проекті закону пропонується внести зміну лише до одного пункту 8 частини третьої статті 53 Митного кодексу України і встановити, що в разі, якщо документи, які підтверджують митну вартість товарів, зазначених у частині другій цієї статті, містять розбіжності, наявні ознаки підробки, то необхідно змінити саме визначення. Враховуючи це, профільний комітет підтримав даний проект Закону «Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів».

Сьогодні ми ще будемо розглядати проекти законів про внесення змін і до Податкового кодексу, і до Бюджетного кодексу аналогічного характеру. Тож прошу з огляду на те, щоб ми проголосували за ці проекти комплексно, прийняти пов'язаний проект №3516 про внесення зміни до Митного кодексу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Шановний Голово! Даний законопроект, як ви вже зрозуміли, має суто технічний характер і спрямований виключно на узгодження термінології Митного кодексу України з термінологією проекту закону, який ми щойно проголосували. Ніяких змін до процедур митного оформлення та митного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України, проектом не передбачено.

Враховуючи викладене, комітет на своєму засіданні 16 березня також вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3516) від 24 листопада 2015 року, внесений народними депутатами України Демчаком та іншими, прийняти за основу та в цілому.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Віктор Галасюк, Радикальна партія.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Цей законопроект треба підтримати, оскільки він є технічним, є частиною пакета проектів законодавства щодо розвитку фондового ринку. Це потрібно робити. Це майбутнє фінансового сектору України.

Але разом з тим я хочу наголосити на сьогоденні фінансового сектору України. Жодна країна світу не забезпечувала стрімкого економічного розвитку без нормального фінансування реального сектору економіки. Чи в нас зараз це відбувається? Ні. Сьогодні Національний банк України через свою грошово-кредитну політику фактично душить українську промисловість. Це контрпродуктивна політика.

Нам кажуть, що таким чином хочуть стримати інфляцію. Скажіть, будь ласка: вони хочуть стримати інфляцію, а ціни постійно зростають, чому? Та тому що ми сидимо на голці залежності від імпортованих товарів! Ми імпортуємо. Подивіться, що у вас на столі є українського? Практично все імпортоване. Ми імпортуємо переважно товари з-за кордону, які купуємо за долари, за євро, за іншу валюту. І Національний банк не може втримати курс гривні. Відповідно це автоматично відбивається на інфляції.

Розірвати це коло можна тільки одним шляхом: шляхом розвитку вітчизняної промисловості, нарощення експорту продукції українського виробництва, вирівнювання торговельного балансу. А для того потрібні кредити, потрібно найближчим часом прийняти закон про експортно-кредитне агентство, щоб підтримати українських малих, середніх виробників, експортерів. Будь ласка, занотуйте це собі. Це дуже важливо!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руслан Демчак. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, як уже всі зрозуміли, внесення даної зміни до Митного кодексу не змінить якихось принципових підходів до митного контролю, це всього лише заміна визначень, і цей законопроект суто технічного характеру. Я прошу його підтримати.

Єдине, що хочу зауважити. Керівник Комітету з питань податкової та митної політики у своєму виступі сказала, що потрібно прийняти проект у цілому. Ми не можемо прийняти його в цілому, поки не

доопрацюємо до другого читання і не приймемо в цілому базовий законопроект №3498. Тому пропоную сьогодні проголосувати проект аналогічно в першому читанні і потім паралельно із базовим законопроектом №3498 приймемо його в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Данченко, «Самопоміч». Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, колеги! Ми дуже багато кажемо: технічний законопроект, технічна поправка – і так розглядаємо десятки законопроектів, якими вносяться маленькі технічні поправки. У чому полягає проблема для всієї держави? Замість того щоб розробити інвестиційну стратегію розвитку держави і вже після неї робити похідні з цього, ми знову займаємося латанням дірок, застосовуємо технічні прийоми, і так буде до нескінченності.

Законопроект, звичайно, правильний. Його потрібно підтримувати. Але ми хочемо звернути увагу на те, що країні потрібні системні зміни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили проект Закону «Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3516). У зв'язку з тим що ми прийняли в першому читанні проект №3498, я вважаю абсолютно справедливим розглядати пропозицію про прийняття проекту №3516 за основу. І тоді далі так, як викладені проекти, ми можемо їх прийняти як пакет законодавства для врегулювання цього важливого питання.

Отже, проект №3516. Будь ласка, підходьте, займайте свої місця, будемо зараз голосувати. Готові?

Шановні колеги народні депутати, голосуємо пропозицію про прийняття за основу. Будьте уважні. Голосуємо.

«За» – 220.

Будемо працювати чи вдавати, що працюємо? Відповідально прошу ставитися до цього питання.

Повернемося до голосування проекту №3516 за пропозицією народних депутатів? Повертаємося.

«За» – 229.

Прошу всіх залишатися на своїх місцях.

Будь ласка, голосуємо за прийняття за основу проекту [№3516](#).

«За» – 235.

Законопроект прийнято за основу.

Ідемо далі, шановні колеги. Розглядаємо проект закону №3500. Пропозиція автора розглядати... Це ті самі зміни... (*Шум у залі*).

Шановні колеги! Перед тим як будемо розглядати проект №3500, є заява двох фракцій – Радикальної партії і «Самопоміч» – про оголошення перерви. Пропонують замінити на виступ з трибуни.

Андрій Лозовой. Будь ласка. Регламент – 3 хвилини.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Ляшка. Вчора в спокійний весняний вечір у самому центрі Києва пролунав вибух. Коли я і мої колеги Олег Ляшко, Ігор Мосійчук, Ігор Луценко, Сергій Євтушок приїхали туди, то найстрашніше було бачити перелякані очі людей з навколишніх будинків.

Вчора, як усі ви знаєте, було скоєно замах на нашого колегу, славного уродженця села Майдан Жовківського району Львівської області Володимира Парасюка. Кинули гранату. Чудом не постраждав наш колега. Чудом не постраждала абсолютно випадкова людина, простий чоловік з цього будинку, який увечері гуляв зі своєю собакою, і потім, схопивши її попід пахви, мусив бігти.

Починаючи з нового року це вже третій замах на присутніх у цьому залі народних депутатів. Ми всі пам'ятаємо кинуті гирі в Сергія Рибалку, пам'ятаємо спалений автомобіль Вікторії Войціцької. А вчора в центрі Києва почали вибухати гранати. І лише чудом, лише Божим промислом наш колега лишився живий.

Це не ДНР, не ЛНР, не Крим, не прифронтна зона. Це Київ. Скажіть, будь ласка, а що ж буде далі, якщо ми не будемо посилювати заходів безпеки в нашій столиці і скрізь у своїй країні? Що буде далі, якщо замах на народних депутатів ніхто не розслідує? Що буде далі, якщо сьогодні справу про замах на Володимира Парасюка розслідує Служба безпеки України? Хоча Генеральна прокуратура повинна (і я до цього закликаю з огляду на те, що в депутата Парасюка є конфлікт інтересів зі Службою безпеки України конкретно через ситуацію із заступником начальника відділу «К» генералом Пісним) передати справу про замах на Володимира Парасюка із Служби безпеки України до Національної поліції. І саме Національна поліція має розслідувати цей кричущий злочин, аби уникнути конфлікту інтересів.

І найголовніше. Шановні колеги, дуже правильно писав Мартін Німеллер: коли вони прийшли за соціал-демократами, я лишився байдужий, бо я не був соціал-демократом, а коли прийшли за мною, мене не було кому захистити. Присутнім має бути соромно за те, що одиниці з вас не лишаються байдужими, коли в наших колег кидають гранати, коли палять їхні автомобілі, коли кидають гирі в машини, коли їхньому життю загрожує небезпека. Якщо суспільство, починаючи з Верховної Ради, буде ковати такі ситуації, ми самі провокуватимемо подальший терор...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, розглядаємо проект Закону «Про внесення зміни до Бюджетного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» ([№3500](#)).

Є пропозиція автора розглянути даний проект закону за скороченою процедурою. Прошу визначатися щодо розгляду за скороченою процедурою.

«За» – 162.

Рішення прийнято.

Будь ласка, доповідайте.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, прошу вашої уваги, ще трохи вас помучимо. Як я уже говорив, крім проекту про внесення змін до Митного кодексу, у нас є ще проекти про внесення змін до Бюджетного і Податкового кодексів, і ми маємо їх також проголосувати в пакеті.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення зміни до Бюджетного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3500) від 20 листопада 2015 року. Зазначеним законопроектом для комплексного врегулювання діяльності на ринках капіталу пропонується внести зміну до статті 16 Бюджетного кодексу України з метою узгодження термінології, яка запроваджується проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів».

Інформую вас, що даний законопроект системно пов'язаний з проектом закону №3498, який сьогодні ми прийняли в першому читанні, і є похідним від нього. Прийняття його забезпечить можливість надання учасниками ринку капіталу більш широкого спектру фінансових послуг.

Зазначена зміна знову ж таки лише редакційна, і її прийняття не призведе до жодних змін у принципах фінансування з бюджету України.

У законопроекті пропонується в абзаці першому частини дев'ятої статті 16 Бюджетного кодексу України, згідно з яким умови випуску та обігу державних цінних паперів і цінних паперів, емітованих відповідними міськими радами і державними органами, визначаються з урахуванням Закону «Про цінні папери та фондовий ринок», слова «про цінні папери та фондовий ринок» замінити словами «про ринки капіталу та інші регульовані ринки».

Профільний комітет підтримав даний законопроект про внесення зміни до Бюджетного кодексу України. Прошу і вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Костянтин Іщейкін, голова підкомітету з питань бюджету.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний

Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 16 березня розглянув проект Закону «Про внесення зміни до Бюджетного кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3500). Законопроектом пропонується у статті 16 Бюджетного кодексу назву Закону «Про цінні папери та фондовий ринок» замінити назвою «Про ринки капіталу та інші регульовані ринки». Він є технічним, похідним від законопроекту №3498, у ньому безпосередньо запропоновані комплексні зміни до вказаного закону та уточнення його назви. Тому для забезпечення узгодженості правових норм комітетом ухвалено рішення щодо підтримки законопроекту №3500.

Міністерство фінансів та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку також підтримують зазначений законопроект.

За підсумками розгляду комітет рекомендує Верховній Раді законопроект №3500 прийняти за основу та в цілому як закон з внесенням необхідних техніко-юридичних поправок після прийняття в цілому законопроекту №3498, який ми щойно прийняли в першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Руслан Демчак. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, аналогічно, як і попередній законопроект про внесення зміни до Митного кодексу №3516, пропоную проект №3500 прийняти за основу і проголосувати за нього в цілому після доопрацювання основного проекту закону №3498, який є базовим і який швидше за все буде опрацьовуватися за повною процедурою. Тому є пропозиція прийняти цей законопроект лише за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Віктор Галасюк, Радикальна партія. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Фракція Радикальної партії підтримує законопроект, бо це, як я вже казав, майбутнє фінансового сектору України. Але головне, про що ми маємо пам'ятати, що фінансовий сектор економіки має сенс і користь для суспільства тільки в тому випадку, коли він обслуговує

реальний сектор економіки, коли обслуговує виробництво готових товарів і послуг.

Шановні колеги, що відбувається в цій сфері? А відбувається те, що українські заводи, у тому числі й машинобудівні, закриваються, скорочують обсяги діяльності. І це на фоні того, що у світі існують величезні ринки. Подивіться на ринок Ірану. Він на сьогодні для України є просто колосальним.

Що зробила Україна, щоб вийти на ринок Ірану з нашою машинобудівною продукцією?

Тільки один приклад. Мало того що не скасували постанови Кабміну щодо санкцій до Ірану, які давно вже скасовані резолюцією Ради безпеки ООН. Окрім того, не створили експертно-кредитного агентства. Де ініціативи Міністерства економічного розвитку, Міністерства фінансів, Національного банку? Немає цих ініціатив. А в цей час, я вам скажу, що «Внешкономбанк» Російської Федерації виділяє 150 мільйонів доларів США кредиту «Уралмашвагону» для будівництва і постачання 5 тисяч вагонів російського виробництва до Ірану. Вони займають ті ринки, які ми могли б і маємо зайняти.

«Ексімбанк» виділяє 150 мільйонів доларів США кредиту для індійської промисловості на постачання до Ірану 150 тисяч тонн залізничних шляхів.

Шановні колеги, а що в нас відбувається? А наш уряд каже: хай воно йде як іде. А наш Національний банк каже: ми будемо робити макрофінансову стабілізацію. А наш Мінфін каже: ми будемо набирати нові кредити МВФ. Та треба ті кредити набирати не на золотовалютні резерви, яких не вистачать, коли в нас абсолютно дірявий експорт, а треба їх набирати на стимулювання експорту готової продукції машинобудування, літакобудування, інших галузей з високою доданою вартістю. Цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Обговорення завершено.

Будь ласка, займайте свої місця. Готові до голосування?

До уваги всіх народних депутатів. Голосуємо за пропозицію про прийняття проекту №3500 за основу. Це те саме питання, тільки вже щодо внесення зміни до Бюджетного кодексу. Прошу голосувати за прийняття проекту №3500 за основу. Голосуємо.

«За» – 221.

Хто не встиг? Я зараз перейду знову на сигнальне голосування, щоб не критикували.

Будь ласка, голосуємо за повернення за пропозицією народних депутатів до проекту №3500. Прошу підтримати.

«За» – 231.

Повернулися.

Голосуємо за прийняття проекту [№3500](#) за основу.

«За» – 229.

Законопроект прийнято за основу.

Прошу бути уважними, вельмишановні колеги народні депутати.

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» ([№3499](#)). Таке саме питання.

Є пропозиція розглянути за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 180.

Руслан Демчак. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, прошу уваги! Останній, четвертий з пакета проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо регульованих ринків та деривативів» ([№3499](#)) аналогічний до попередніх законопроектів №3516 і №3500, які ми розглядали. У законопроекті №3499 пропонується внести зміни суто редакційного характеру до Податкового кодексу. Ні показники, ні цифри, ні ступінь податкового навантаження абсолютно не змінюються. Зазначеним законопроектом для комплексного врегулювання діяльності на ринках капіталу пропонується внести зміни до статей 14, 39, 70, 95, 141, 170, 173 і 196 Податкового кодексу України з метою узгодження термінології, яка запроваджується проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів».

Хочу зазначити, що ці формулювання будуть уже за стандартами Європейського Союзу, які прийняті в Європейському Союзі. Усі висновки до законопроекту позитивні.

Прошу підтримати законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз хочу наголосити, що цей законопроект пов'язаний із проектом закону №3498 щодо регулювання ринків та деривативів. Тобто вони пов'язані, і всі питання, які ми зараз розглядаємо, технічні. Чи є необхідність ще його обговорювати?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітет у своєму висновку рекомендує прийняти проект за основу. У висновку Головного науково-експертного управління зазначено, що рішення має прийматися за результатами розгляду проекту №3498. Для того щоб не втрачати часу, оскільки це технічний законопроект, пропоную проголосувати його зараз за основу. Чи немає заперечень у колег народних депутатів? Немає.

Добре. Давайте проведемо сигнальне голосування щодо проекту №3498 про внесення змін до Податкового кодексу. Займайте місця, голосуємо. Проводиться сигнальне голосування. Прошу всіх підтримати.

«За» – 214.

Будь ласка, будьте уважні, колеги. Займайте місця. Проводиться сигнальне голосування щодо проекту №3499. Прошу підтримати. Проект №3499. Голосуємо.

«За» – 225.

Прошу всіх залишатися на своїх місцях і голосувати. Готові?

Голосуємо за прийняття проекту №3499 за основу. Ми прийняли законопроект №3498 за основу. У розвиток цього проекту закону спрямовані всі інші проекти законів.

Голосуємо. Прошу підтримати пропозицію про прийняття проекту закону №3499 за основу. Голосуємо.

«За» – 233.

Законопроект прийнято. Дякую, шановні колеги.

Наступний проект закону №3555. Ви знаєте, у мене є прохання, щоб ми зараз розглянули два законопроекти №3555 і [№2300а](#) і потім перейшли до розгляду проекту [№3813](#) щодо підтримки шахтарів. Давайте швидко та якісно попрацюємо і підтримаємо наших шахтарів.

Отже, розглядається проект Закону «Про фінансову реструктуризацію» ([№3555](#)). Доповідає заступник міністра фінансів Шевальов.

Є пропозиція автора розглядати за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо щодо розгляду за скороченою процедурою проекту №3555. Голосуємо.

«За» – 176.

Рішення прийнято. Дякую.

Доповідайте, будь ласка, Артеме Валентиновичу.

ШЕВАЛЬОВ А.В., заступник міністра фінансів України з питань європейської інтеграції. Щиро дякую, шановний Володимире Борисовичу. Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про фінансову реструктуризацію». Цей законопроект розроблено з метою подолання негативних наслідків у фінансовому та реальному секторах економіки, які були спричинені кризовими процесами як у глобальній, так і в національній економіці. Він має на меті також сприяння відновленню економічного зростання.

Положення законопроекту спрямовані на створення ефективного та дієвого механізму добровільної фінансової реструктуризації боргів життєздатних підприємств України та їх досудової санації. Законопроект розроблено за участю світових експертів з урахуванням найкращих міжнародних стандартів та світового досвіду проведення фінансової реструктуризації.

Реалізація положень законопроекту матиме незаперечний позитивний соціально-економічний ефект, оскільки допоможе зберегти існуючі та створити нові робочі місця. Позитив від цієї ініціативи відчують підприємства, які знаходяться у складному фінансовому становищі. Підхід закладених у законопроекті норм дасть можливість підприємствам, які мають ефективну і потенційно успішну бізнес-модель, розв'язати проблему платоспроможності та уникнути ризику банкрутства і таким чином повернутися до зростання. Завдяки проведенню фінансової реструктуризації буде зменшено кількість

проблемних кредитів, що своєю чергою сприятиме відновленню кредитування населення та реального сектору економіки.

Даний законопроект слід розглядати як важливу складову національного законодавства, спрямованого на вжиття заходів щодо відновлення економічного зростання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руслан Демчак, співдоповідь комітету. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги! Вашій увазі представлено проект закону №3555. Комітет Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності на своєму засіданні 26 січня 2016 року розглянув проект Закону України «Про фінансову реструктуризацію», внесений Кабінетом Міністрів України. Проект розроблено з метою подолання негативних наслідків у фінансовому секторі, спричинених фінансовими кризовими процесами в економіці України та невиконанням зобов'язань української сторони перед міжнародними фінансовими організаціями.

Проектом передбачено повну позасудову процедуру, і вона не містить ніяких порушень самої процедури банкрутства. Були зауваження на рахунок цього.

Законопроект розроблено за участю експертів Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку з урахуванням міжнародних стандартів та світового досвіду проведення фінансової реструктуризації, що був успішно застосований в інших країнах, таких як Туреччина, Південна Корея, Сербія, що ґрунтується на лондонському підході, описаному в настановах щодо фінансової реструктуризації Банку Англії.

Метою законопроекту є створення ефективного та дієвого механізму добровільної фінансової реструктуризації боргів підприємств України та їх досудової санації.

Законопроектом, зокрема, визначено умови участі боржника та кредиторів у процесі фінансової реструктуризації, основні засади співробітництва між кредиторами під час проведення фінансової реструктуризації, зобов'язання боржника щодо надання інформації та проведення огляду його господарської діяльності тощо.

Найголовніше, що результатами реструктуризації можуть бути перегляд строків погашення розміру процентних ставок чи інших умов кредитного договору та інших зобов'язань, надання нової фінансової підтримки боржнику, що дуже важливо, списання частини боргу, зміна структури корпоративного управління боржника, вжиття інших заходів, погоджених сторонами.

Додайте, будь ласка, 10 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте.

ДЕМЧАК Р.Є. Виходячи із зазначеного, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону України «Про фінансову реструктуризацію» (№3555) від 30 листопада 2015 року, внесений Кабінетом Міністрів України, за основу. Створити в комітеті робочу групу із залученням представників Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України та асоціацій банківського ринку для доопрацювання законопроекту до другого читання.

Прошу підтримати, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Народний депутат України Сергій Каплін.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ №144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Володимире Борисовичу, звертаюся до вас передусім. На цю тему вже говорили надзвичайно багато. Ми, звісно, дамо необхідні для прийняття рішення голоси. Але хочу звернути вашу увагу, що це не єдина проблема на сьогодні в країні. Зараз перед Кабінетом Міністрів України страйкують близько 500 автодорожників, представники галузі, профспілок з усієї України. І з Вінницької області та Вінниці, до речі, теж.

Вони просили звернутися особисто до вас як майбутнього Прем'єр-міністра України, щоб ви допомогли налагодити діалог між Кабміном і цими підприємствами, щоб їм, нарешті, повернули гроші.

Якщо цього не буде зроблено протягом доби, вони прийняли рішення перекрити магістральні автодороги по всій країні. І ці люди будуть добиватися справедливості, повернення грошей, які їм не повертає український уряд. Вони залишилися з копійками, їм немає за що годувати своїх дітей. І я перепрошую українських громадян, які стануть заручниками цих проблем. Ми робимо це передусім для вас.

Тому що завтра після цього фінансового майдану, після шахтарів, після автодорожників будуть вчителі, лікарі і представники інших галузей, яких туди приведуть профспілки. Для того щоб навчитися шукати порозуміння, шукати рішення, ми сьогодні повинні протягнути руку профспілкам щодо співпраці з тими людьми і пошуку реального розв'язання проблеми.

Не треба робити вигляд, що там немає людей, що нам байдужі їх проблеми.

Дякую дуже, Володимире Борисовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за ваш коментар. Але оскільки ви звернулися до мене, то я хотів би, напевно, ще раз наголосити. Зараз не йде дискусія про те, хто буде Прем'єр-міністром. Зараз, швидше, відбувається дискусія про те, що буде з Україною. Тому як Голова Верховної Ради України я сьогодні подумаю, що міг би зробити для того, щоб допомогти людям, у яких є проблеми, спільно з Кабінетом Міністрів України, з депутатським корпусом. Зрозуміло, що кожна проблема потребує уваги і розв'язання.

Антон Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Уважаемые коллеги! Сейчас мы обсуждаем проект Закона «О финансовой реструктуризации» (№3555). И я не понимаю, о чем выступал мой предыдущий коллега депутат Каплин. Его выступление вообще никак не относилось к этому законопроекту.

Закон «О финансовой реструктуризации» необходим нашей стране для того, чтобы улучшить порядок проведения процедуры добровольной финансовой реструктуризации долгов предприятий

Украины, для того, чтобы наши должники и кредиторы научились договариваться между собой перед тем, как подавать множество судебных исков друг против друга.

Это цивилизованный европейский законопроект, разработанный Министерством финансов, поэтому фракция «Народный фронт» поддерживает его и призывает другие фракции парламента и нефракционных депутатов также поддержать.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Юрій Соловей, 1 хвилина.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №89. Шановні колеги! Я хочу нагадати всім, що однією з причин фінансової кризи 2008 року якраз була недосконалість українського законодавства, що давало змогу його двозначно трактувати як кредиторам, так і позичальникам. Даний законопроект абсолютно на часі. Такий закон потрібний для того, щоб у майбутньому уникнути подібного роду речей. Більше того, щоб не дозволяти як кредиторам, так і позичальникам у більшості випадків доводити ситуацію до суду, яка затягується просто в часовому терміні. І тому я однозначно закликаю всіх своїх колег підтримати за основу даний законопроект.

Разом з тим, шановний Володимире Борисовичу, я вважаю, що в найближчому майбутньому нам потрібно прийняти також законопроект про банкрутство і фізичних осіб. Це надзвичайно серйозне питання, яке вже не один місяць обговорюється в стінах парламента, який обов'язково потрібно при...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Борислав Розенблат, 1 хвилина. Будь ласка.

Заходьте до залу, шановні колеги народні депутати.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва

(одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Це дуже важливий законопроект, особливо в умовах відсутності кредитного фінансового обігу в нашій країні. Ви знаєте, що багато підприємств бажають мати реструктуризацію, але не можуть цього зробити, тому що немає відповідних механізмів. І банки не завжди як кредитори йдуть на якісь поліпшення тих чи інших умов. Тому для того, щоб зростання економіки здійснювалося в нас не тільки на словах, а й насправді, треба прийняти цей законопроект і дати можливість людям знайти порозуміння з кредиторами і почати шлях до відродження своїх виробництв. Це дуже важливий законопроект.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Рибак. Будь ласка.

Колеги, займайте свої місця.

РИБАК І.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»)*.
Виборчий округ №202, Чернівецька область. Проект Закону «Про фінансову реструктуризацію» дуже важливий. Ми однозначно будемо його підтримувати, оскільки це один з небагатьох проектів законів, дійсно, потрібних сьогодні українському суспільству, українському бізнесу.

Водночас я хотів би принагідно звернутися до Кабінету Міністрів з того приводу, що в Чернівецькій області районні управління служби автомобільних доріг, райавтодори вже понад чотири місяці не отримують заробітної плати. І тому з цим теж треба щось робити.

А цей законопроект треба сьогодні підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, готуємося до голосування. Будь ласка, займайте свої місця.

Отже, шановні колеги, переходимо до голосування щодо прийняття проекту Закону «Про фінансову реструктуризацію» (№3555) за

основу. Готові голосувати? Давайте проведемо сигнальне голосування. Прошу підтримати. Даний проект закону важливий.

Будь ласка, проводиться сигнальне голосування щодо прийняття проекту Закону «Про фінансову реструктуризацію» за основу. Прошу підтримати.

«За» – 218.

Будь ласка, шановні колеги, займайте місця. Готові?

Голосуємо пропозицію про прийняття проекту Закону «Про фінансову реструктуризацію» [№3555](#) за основу. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 229.

Законопроект прийнято за основу.

Проект Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» щодо обмеження проведення перевірок у сфері господарської діяльності» ([№2300а](#)).

Є пропозиція автора розглядати за скороченою процедурою (*Шум у залі*).

Шановні колеги, є пропозиція уряду відкликати цей проект закону.

Максим Нефьодов, 2 хвилини. Будь ласка, повідомте.

НЕФЬОДОВ М.Є., заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України. Шановні колеги! Даним законопроектом №2300а пропонується виключити тільки Нацкомісію з цінних паперів та фондового ринку з переліку контролюючих органів, на який поширюється мораторій. Це одна з вимог МВФ.

Ми знаємо, що в деяких фракцій є зауваження до цього законопроекту. Ми їх почули, спільно з групою народних депутатів членів Комітету з питань промислової політики та підприємництва внесли новий, більш комплексний та системний законопроект [№3153](#), і до другого читання в ньому враховано положення цього законопроекту.

Тому просимо цей законопроект зняти з розгляду і підтримати законопроект №3153.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Немає заперечень, колеги? Якщо немає заперечень, ідемо далі.

Проект Закону «Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо державної підтримки державних вугледобувних підприємств» ([№3813](#)). Автор – Михайло Бондар.

Я говорив вам про те, що в нас є ряд проектів законів про підтримку шахтарів і галузі в цілому. Прошу вас зараз сконцентруватися на їх розгляді.

Є пропозиція розглянути проект закону №3813 за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 175.

Рішення прийнято.

Михайло Бондар. Будь ласка, доповідайте.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! 3 лютого 2016 року на засіданні Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу було розглянуто законопроект №3813 і ухвалено рішення рекомендувати Комітету з питань бюджету внести зазначений законопроект на розгляд Верховної Ради для прийняття його за основу та в цілому.

Законопроектом №3813 пропонується зробити внутрішню «перекидку» з реструктуризації – перекинути на держпідтримку, тобто на зарплату шахтарям, 250 мільйонів і на шахту №10 «Нововолинська» ще 100 мільйонів.

Тому дуже прошу прийняти цей законопроект у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає Олександр Горбунов, голова підкомітету з питань бюджету.

Але хотів би наголосити, що я проводив на минулому тижні зустріч за участю народних депутатів України, представників Кабінету Міністрів, шахтарів, і ми прийняли ряд узгоджених позицій, які можуть бути ухвалені.

Співдоповідь від комітету. Будь ласка.

ГОРБУНОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Комітет з питань бюджету на засіданні 17 лютого розглянув законопроект №3813. Законодавча пропозиція полягає у перерозподілі видатків розвитку в межах загального обсягу бюджетних призначень Міністерства енергетики та вугільної промисловості. Запропоновано встановити видатки за новими бюджетними програмами щодо державної підтримки вугледобувних підприємств на покриття витрат із собівартості вугільної продукції в обсязі 250 мільйонів гривень, будівництво шахти №10 «Нововолинська» в обсязі 100 мільйонів гривень за рахунок зменшення на 350 мільйонів гривень видатків на реструктуризацію вугільних підприємств. Тобто такий закон не змінить загального обсягу видатків державного бюджету.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради зазначає, що для прийняття виваженого рішення щодо даного законопроекту необхідно отримати відповідний експертний висновок уряду.

Міністерство фінансів та Міністерство енергетики та вугільної промисловості висловили позицію щодо непідтримки даного законопроекту, зауваживши, що така законодавча пропозиція має ризики щодо уповільнення виконання заходів з реструктуризації вугільних підприємств і не розв'яже проблеми галузі, яка потребує системного реформування.

Комітет Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки за результатами розгляду даного законопроекту ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу та в цілому як закон.

Поряд з тим слід зазначити, що виходячи з вимог нормативної техніки щодо оформлення законопроектів про внесення змін до закону про Державний бюджет, текст законопроекту та додаток до нього містять ряд неточностей і помилок, які належить усунути. Відповідні пропозиції наведені у листі-висновку комітету.

За результатами розгляду Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект №3813 прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій комітету, викладених у листі-висновку і пов'язаних із усуненням неточностей і необхідністю внесення до законопроекту техніко-юридичних поправок. Відтак Комітету з питань бюджету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради при оформленні такого закону належить внести необхідні редакційні та техніко-юридичні уточнення.

Поряд з тим хочу проінформувати, що, розуміючи необхідність розв'язання існуючих проблем у вугільній галузі, Комітет з питань бюджету звернувся до уряду, наголосивши на необхідності реалізації завдань щодо реформування вугільної галузі, у тому числі з реструктуризації вугледобувних підприємств, як це визначено Коаліційною угодою та Стратегією сталого розвитку «Україна-2020».

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Юрій Володимирович Тимошенко, «Народний фронт».

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №88, Івано-Франківська область, політична партія «Народний фронт»). Передайте слово Ігорю Гузю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Гузь, «Народний фронт». Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №19, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Слава Україні! Шановні парламентарії! Я дуже прошу не розходитися і підтримати

цей законопроект. Насправді, на сьогодні українські шахтарі не мають жодної копійки державної підтримки. Я представляю виборчий округ №19. І шахта №10 «Нововолинська», єдина, яка будується в країні, на сьогодні не має жодної копійки.

Тому дуже прошу, щоб ви всі, незважаючи на політичні розборки, все-таки підтримали законопроект, щоб дати поштовх українській шахтарській галузі, щоб далі йти крок за кроком. Далі ми будемо бачити кращу економічну ситуацію. І шахтарі зараз підставляють плече, лікоть Українській державі в боротьбі за енергетичну незалежність. А шахта №10 – це 30 мільйонів покладів вугілля на перспективу, які працюватимуть на українську економіку.

Тому я дуже прошу підтримати цей законопроект. У ньому немає політики. Це боротьба за інтереси Української держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лев Підлісецький, «Самопоміч». Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановні колеги! Такого типу законопроекти вже не перший раз вносяться до Верховної Ради. І фактично поява такого законопроекту – це оцінка «двійка» діяльності Міністерства палива та енергетики, оскільки свідчить про абсолютну відсутність стратегії і правильної діяльності в реформуванні вугільної галузі.

На жаль, ми знову змушені проголосувати за даний законопроект, оскільки це єдина можливість допомогти шахтарям. Шахтарі кинуті напризволяще, не мають можливості отримувати вчасно заробітної плати і бути ефективними, а це основне для будь-якого працівника – бути ефективним на роботі. Тому я закликаю проголосувати за даний законопроект.

І ще хотів би звернути увагу на те, що казав колега Гузь щодо шахти №10 «Нововолинська». Дійсно, це надзвичайно важливий проект, який Україна має закінчити в будь-який спосіб, але потрібно

розуміти, що для завершення будівництва шахти №10 «Нововолинська» необхідно більше 1 мільярда. 100 тисяч гривень – це мінімальна сума коштів для того, щоб цю шахту просто не втратити до наступного року.

Тому давайте підтримаємо, але все ж таки для майбутнього уряду і (я особливо зацікавлений) для майбутнього ефективного міністра енергетики це має бути наука, щоб не доводити до такої ситуації шахтарську галузь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я мушу прокоментувати.

Якраз під час робочої наради, яку я проводив, я теж звернув увагу про те, що нам потрібна стратегія. І ми домовилися, що уряд презентує, зокрема і парламенту, у місячний термін стратегію розвитку галузі і розв'язання проблем, які накопичилися. Це правда, що цей законопроект спрямований на локальне вирішення питання.

Що стосується шахти №10. Для завершення будівництва цієї шахти потрібно, наскільки я розібрався в цьому питанні, менше 1 мільярда гривень, близько 700 мільйонів, і, за оцінками фахівців, це можна зробити за 14 місяців. На мою думку, якби ми розпочали безперервний процес будівництва, наприклад, у жовтні, то могли б у наступному році завершити це будівництво. Тому цих 100 мільйонів якраз і вистачило б для початку на декілька місяців. Але не можна починати будувати шахту і зупинятися. Треба розпочати і завершити. Тому й прийнято рішення, що ці 100 мільйонів будуть спрямовані саме на те, щоб провести підготовчі роботи для завершення. Очевидно, що будівництво шахти треба завершити і запустити її в дію.

Дякую.

Наталія Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые колеги! Безусловно, это важный законопроект, но, к сожалению, такой закон не решит комплексно проблем угольной промышленности. Сегодня необходима стратегия государственной поддержки и государственная программа. Что, на наш

взгляд, нужно сделать в первую очередь? Необходим мораторий на закрытие шахт, в которых есть разведанные запасы. На сегодняшний день неадекватная политика правительства привела к тому, что шахты банкротят.

Конечно, необходимо поддержать шахту «Нововолынская», но я хочу напомнить, что есть еще «Лисичанскуголь» (шахта Мельникова), есть «Первомайскуголь» (шахта «Горская»), где колоссальные запасы, сумасшедший потенциал. Но сегодня этим шахтам не уделяется внимание государства, и люди лишены какой-либо поддержки.

Мы вернулись в 1990-е, долги по зарплате шахтерам превышают уже 800 миллионов гривен, и решение вопроса в 250 миллионов – это только сиюминутная подачка. Мы настаиваем на том, чтобы долги по зарплате шахтерам были срочно ликвидированы. И необходимо ко второму чтению увеличивать объемы финансирования.

Мы понимаем, что, может, кому-то и выгодно покупать уголь в Африке, из-за чего падает добыча в Украине. Но государственная цена на уголь должна соответствовать рыночной, и мы должны в первую очередь покупать украинский уголь.

Я также хочу напомнить этому парламенту, что еще пять лет назад зал объединился, принимая Закон «О повышении престижности шахтерского труда». Сегодня этот закон, можно сказать, ликвидирован, и люди – герои, которые спускаются в шахты и обеспечивают энергетическую безопасность Украины, лишены любой поддержки и защиты. Поэтому мы настаиваем, чтобы государственная программа поддержки угольной промышленности стала приоритетом нашего государства.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Мушак, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

І підготуйтеся до голосування за підтримку шахтарів.

МУШАК О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Безумовно, законопроект треба підтримувати. Разом з тим у мене є дві позиції.

Перша позиція стосується того, що наша вугільна промисловість рано чи пізно повинна стати прибутковою, а не збитковою. Це означає в тому числі, що ми рано чи пізно повинні будемо прийняти непрості рішення про закриття збиткових шахт.

Друга позиція щодо цього законопроекту полягає в тому, що без деяких норм такий закон не зможе повноцінно діяти, оскільки мені здається, що є також і інші представники та захисники вугільної галузі, які в цьому законопроекті не зазначені.

Саме тому пропоную доповнити Прикінцеві положення цього законопроекту нормою про те, щоб вважати такою, що втратила чинність, статтю 32 Закону «Про Державний бюджет України на 2014 рік».

Дякую за увагу. І прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Будь ласка, прошу зайняти свої місця.

Проект Закону «Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо державної підтримки державних вугледобувних підприємств» ([№3813](#)) з поправкою Олексія Мушака (*Шум у залі*).

Шановні колеги, готові підтримувати? Будь ласка, займайте свої місця. Готуйтеся до голосування проекту №3813. Готові голосувати?

Пропозиція про прийняття в цілому проекту №3813 з поправкою Олексія Мушака. Голосуємо. Прошу підтримати.

«За» – 280.

Закон прийнято.

Шановні колеги! Я пропоную на 15 хвилин продовжити засідання. У нас ще залишився один проект закону щодо шахтарів №0929. Розпочнемо з нього? Ми не маємо права провалити цього законопроекту.

Тому відповідно до Регламенту Верховної Ради зараз я оголошую перерву. Але прошу всіх прийти вчасно. Ми маємо розглянути проект Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці» щодо працівників калійно-магнієвих копалень» ([№0929](#)) і проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та

діяльності сімейних фермерських господарств» ([№1599](#)) у другому читанні. Тому з цього розпочнемо нашу роботу.

Будь ласка, оголошую перерву до 12 години 45 хвилин. Прошу всіх вчасно прибути до Верховної Ради. Дякую.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЙ А.В.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершений. Я прошу всіх народних депутатів заходити до залу, займати робочі місця.

Секретаріат Верховної Ради України прошу повідомити депутатів про продовження нашої непростой роботи. Будь ласка, заходимо до залу, займаємо робочі місця.

Шановні колеги! Я ще раз переконливо закликаю депутатів заходити до залу. Ми не можемо розпочати роботи, бо недостатньо депутатів у залі. Я прошу депутатів заходити до залу.

Шановні колеги, я хотів би з вами порадитися з такого питання. Зараз ще відбуваються засідання деяких фракцій. У порядку денному стоять законопроекти для розгляду зараз у другому читанні. Але я звертаюся до авторів з тим, що просто може не бути голосів для того. І в мене є пропозиція перейти зараз до розділу «перше читання». Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку з метою першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості та відбудови об'єктів інфраструктури» ([№3868](#)) народного депутата Ляшка. Пропоную розпочати роботу з цього законопроекту. Чи немає заперечень, колеги? Немає.

Колеги, Олегу Валерійовичу, розпочинаємо розгляд законопроектів у першому читанні з проекту закону, який стоїть першим у порядку денному. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку з метою першочергового забезпечення потреб

оборонної промисловості та відбудови об'єктів інфраструктури» (№3868).

Хто підтримує пропозицію розглянути його за скороченою процедурою, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 63.

Оскільки законопроект надзвичайно важливий, зал має політичну волю розглядати його за повною процедурою.

І тому я запрошую до доповіді голову Комітету з питань промислової політики та підприємництва Галасюка Віктора Валерійовича. Вікторе Валерійовичу, будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний пане головуєчий! Шановні колеги народні депутати! Представляю вашій увазі проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку з метою першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості та відбудови об'єктів інфраструктури» (№3868).

Метою законопроекту є забезпечення нормального режиму функціонування вітчизняного гірничо-металургійного комплексу і металургійних підприємств сировиною.

Шановні колеги! Я дуже просто поясню вам, у чому полягає проблема і назву шляхи її розв'язання, запропоновані в законопроекті.

Українська металургія – це понад чверть української промисловості і понад чверть українського експорту, це соті тисяч робочих місць, які забезпечені заробітною платою на 40 відсотків вище, ніж у середньому по Україні.

На сьогодні металургія – це основа, фундамент української промисловості. Безумовно, ми маємо розвивати й потужну надбудову над українським гірничо-металургійним комплексом, розвивати вітчизняне машинобудування та інші високотехнологічні галузі, але якщо немає фундаменту, то немає на чому будувати сильну економіку.

Що зараз відбувається в гірничо-металургійному комплексі? Не секрет, що дуже сильно на зовнішніх ринках нас затискають конкуренти, передусім Китай. Не секрет, що ціни на продукцію, у тому числі гірничо-металургійного комплексу дуже серйозно падають.

Це створює несприятливу цінову кон'юнктуру, призводить до критичного падіння українського експорту.

На жаль, багато в чому падіння обсягів українського експорту на декілька десятків мільярдів доларів за останні роки відбувається переважно за рахунок української металургії, бо нас витискають, з одного боку, з зовнішніх ринків, а з іншого боку, на жаль, наш уряд досі не спромігся створити нормальної дієвої програми розвитку внутрішнього ринку споживання металургійної продукції, будівельних проектів, масштабних інфраструктурних проектів за моделлю державного приватного партнерства і таке інше.

На сьогодні можливості внутрішнього ринку вкрай обмежені. По суті, вітчизняний гірничо-металургійний комплекс практично на 80 відсотків орієнтований на зовнішні ринки. На цих зовнішніх ринках нас не чекають з розпростертими обіймами, навпаки, тільки шукають, як нас звідти вибити, як витиснути. Це стосується не тільки української металургії, а й інших галузей нашої промисловості.

Що відбувається в цей час? Одне з головних питань для українських металургів – забезпечення сировиною. Що ми бачимо тут? Металобрухт – це сировина для всіх українських металургійних підприємств у тому чи іншому обсязі, деякі повністю працюють на металобрухті. Адже виплавка металу з металобрухту значно ефективніша, у тому числі екологічна. Саме тому, наприклад, 80 відсотків українського металобрухту експортується до Туреччини, адже в Туреччині проводиться надзвичайно потужна турецька національна промислова політика. Вони роблять все, щоб забезпечити своїх металургів сировиною. Цю сировину вони знаходять в Україні.

Що ж відбувається на ринку сировини для гірничо-металургійного комплексу? Я не буду вдаватися у великі деталі, наведу тільки декілька прикладів. Заготівля лому чорних металів дуже суттєво скорочується. Якщо у 2011 році це становило 7,5 мільйона тонн, то прогноз на 2016 рік – 3,6 мільйона тонн, у 2015 році – 4,2 мільйона тонн. У цей же час, коли суттєво скорочується заготівля металобрухту, експорт металобрухту останні роки критично зростає. Якщо у 2013 році експорт металобрухту з України становив 300 тисяч тонн, то до 2015 року він зріс у 4 рази і становив понад 1,2 мільйона тонн.

На сьогодні, з одного боку, скорочується заготівля металобрухту, з іншого боку, держава своєю неефективною торговельною політикою,

по суті, сприяє вивезенню необробленого металобрухту за кордон, де потім він стає продукцією металургійної галузі, машинобудівної галузі і в'їжджає в Україну у вигляді готових товарів, які коштують у трип'ять, а то й більше разів дорожче за сировину. Така сама ситуація, яку маємо з лісом-кругляком.

Я хочу сказати вам, що існує декілька напрямів розв'язання цієї проблеми. Є дві крайнощі. Одна крайність – це те, що ще нещодавно, на жаль, сповідувало Міністерство економічного розвитку, намагаючись через наш комітет провести поправку, за якою скасувати ліцензування зовнішньоекономічних операцій. Тобто взагалі зняти квотування будь-яких товарів, у тому числі металобрухту, таким чином повністю лібералізувати ринок, щоб український металобрухт виїжджав без будь-яких бар'єрів за кордон. Це одна крайня позиція.

Друга крайня позиція, яка також існує в цьому залі. Є народні депутати, які пропонують повністю заборонити експорт металобрухту з України, так само, як ми зробили з експортом лісу-кругляку на 10 років.

Але ми – і фракція Радикальної партії, яка ініціювала цей законопроект, і Комітет з питань промислової політики та підприємництва – у цьому питанні зайняли більш виважену позицію. Вона полягає в тому, що, не забороняючи адміністративно вивезення металобрухту за кордон, не вводячи жорстких квотних обмежень для експорту металобрухту, натомість через законопроект №3868 після щільного діалогу з українськими металургами, з експортерами металобрухту спільно з Міністерством економічного розвитку запропонували таку модель: на три роки підвищити вивізне мито на металобрухт з України з 10 євро до 35 євро за тонну.

Хочу наголосити, що ця пропозиція повністю узгоджується з нашими зобов'язаннями перед Світовою організацією торгівлі. Адже хоча, з одного боку, у нас існують певні зобов'язання, з іншого боку, я хочу зазначити, що на сьогодні тимчасове підвищення ставки експортного мита є припустимим і обґрунтованим з посиланням на конкретні винятки, передбачені Генеральною угодою про тарифи і торгівлю. Зокрема, статтею 21 «Винятки з міркувань безпеки» цієї угоди передбачається право держави застосовувати обмежувальні заходи з метою захисту своєї національної безпеки. Держава самостійно

визначає ті питання, які відносяться до питань суттєвих інтересів національної безпеки, а також ті заходи, які необхідно застосувати для відповідної ситуації.

Ми розуміємо, що під час проведення антитерористичної операції, в умовах критичного скорочення заготівлі металобрухту і зростання одночасного його експорту зупинка на досить тривалий час низки заводів і поточна забезпеченість металургійної галузі металобрухтом менш ніж на 80 відсотків від потреби є критичною, оскільки безпосередньо загрожує національній безпеці України.

Наш підхід у цьому законопроекті нічим не відрізняється від тієї послідовної політики на розвиток промисловості, яку проводять Радикальна партія і Комітет з питань промислової політики та підприємництва. Ми наголошуємо на тому, що при вирішенні подібних питань ми маємо виходити передусім з державних інтересів, з інтересів країни, з того, що експорт готової продукції замість сировини дає значно більшу додану вартість, значно більші надходження до державного бюджету, забезпечує наших співгромадян робочими місцями, дає змогу розв'язувати соціальні проблеми, можливість Україні підніматися вгору в ланцюгах створення доданої вартості.

Я хочу наголосити, що законопроект №3868 є одним з двох законопроектів, які ми подали до парламенту в пакеті. Другий законопроект [№3873](#) щодо зниження імпортного ввізного мита на металобрухт з 5 відсотків до нуля вчора був розглянутий Комітетом з питань податкової та митної політики, і за пропозицією автора Олега Ляшка було ухвалено рішення розглянути його і підтримати в цілому як закон. Тому це комплексний підхід до регулювання галузі.

Окрім того, комітет пропонує прийняти цей законопроект у першому читанні за основу з тим, щоб доопрацювати його до другого читання, провести додаткові консультації, прозорі, відкриті столи з галузевими експертами, з виробниками металургійної галузі, а також з експортерами металобрухту для фінального узгодження ставки експортного мита, яка діятиме протягом цього трирічного перехідного періоду.

Хочу також наголосити, що, окрім підвищення ставки з 10 до 30 відсотків...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки вам потрібно ще часу? Хвилина? Будь ласка, 1 хвилина. Завершуйте.

ГАЛАСЮК В.В. Цим законопроектом також передбачається відміна на ці три роки механізму квотування металобрухту, що дасть змогу уникнути корупційних процедур ручного розподілу квот на експорт металобрухту, корупціогенних механізмів, які існують на сьогодні. Тобто таким законом ми одночасно забезпечимо нормальне функціонування гірничо-металургійного комплексу, вирішимо питання збільшення надходжень до державного бюджету і забезпечимо усунення корупціогенного фактору ручного розподілу квот на металобрухт.

Шановні колеги! Я прошу підтримати цей законопроект, спрямований на розвиток української промисловості, у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Будь ласка, залишайтеся біля трибуни.

Зараз будуть запитання до доповідача.

Шановні колеги, прошу провести запис, на запитання, 3 хвилини.

Курячий Максим Павлович. Будь ласка.

КУРЯЧИЙ М.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Шановні народні депутати! Я розумію, що цей законопроект викликає обурення, але хочу наголосити, що брухт і відходи чорних металів мають стратегічне значення для металургійної галузі України. Безперебійна нормальна робота галузі, безумовно, входить до кола національних інтересів держави.

В Україні в останні роки системно створювався штучний дефіцит металобрухту. Всім відомо про зловживання під час видачі квот у Міністерстві економічного розвитку. Півкраїни вивезли. На сьогодні 7 відсотків території України знаходяться на тимчасово окупованій території або непідконтрольні українській владі, і це створює бар'єр для безперешкодної роботи. Кому – війна, а кому – мати рідна.

Саме тому я вважаю, що для того, щоб поставити на місце спекулянтів, які наживаються на війні, необхідно прийняти цей законопроект

у першому читанні, а потім щодо саме розміру конкретної ставки експортного мита ми в комітеті дійдемо конкретної згоди.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це запитання чи виступ? Є потреба відповідати?

Якщо немає потреби відповідати, я надаю слово Головку Михайлу Йосиповичу.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №164, Тернопільська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Хочу сказати, що такий закон, дійсно, досить потрібний, тому що ситуація, яка склалася на ринку металобрухту, свідчить про те, що ми зазнаємо великих збитків, втрачаємо робочі місця, надходження до бюджету.

Але в мене таке запитання. Скажіть, будь ласка, а чи не було б логічно і доцільніше все ж таки позбавити права на відшкодування ПДВ експортерів нашого металобрухту? Адже вони таким чином мають конкурентні переваги. І наші підприємства, які працюють в Україні та купують металобрухт, автоматично не можуть пропонувати тієї ціни, за якою вивозять експортери за кордон, до Туреччини чи Молдови. Адже їм держава компенсує ще 20 відсотків ПДВ.

Отже, цікавіше вивозити металобрухт за кордон, ніж переробляти його в Україні, створювати тут робочі місця і виробляти готову продукцію. Не сировину, а готову продукцію. Скажіть, будь ласка, чи підтримуєте ви таку ідею?

Дякую.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний пане Головка, дякую за ваше запитання. Я хочу сказати, що паралельно з пакетом законопроектів, який ми розглядаємо сьогодні, напрацьовується пакет законопроектів щодо внесення змін до Податкового кодексу, який може охоплювати також ті питання, які ви порушили. Тому я вас запрошую до складу авторського колективу. І ми спільно з Комітетом з питань податкової та митної політики будемо врегульовувати ці та інші питання, у тому числі щодо оподаткування податком на доходи фізичних осіб тих, які збирають металобрухт, для того, щоб ми цю галузь легалізували і забезпечили

нормальні умови роботи для українського гірничо-металургійного комплексу, який на сьогодні є дійною коровою для української економіки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Юрій Тимошенко, «Народний фронт». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Надто багато людей зараз прикриваються високим ім'ям бізнесмена, хоча по суті такими не є. Хіба може називатися бізнесменом барига і спекулянт, який тупо набиває свої кишені, завдаючи непоправної шкоди національним інтересам держави?

Ви кажете про корупцію під час розподілу квот. А ось подумайте, якби не було ніяких квот, а просто заборонити вивіз металобрухту, то, може, і корупції ніякої не було б?

ГАЛАСЮК В.В. Шановний пане Тимошенко, дякую вам за ваше питання і за вашу ідею. Як я вже наголосив, це був один з варіантів розв'язання проблеми, але після проведення відповідних консультацій з Міністерством економічного розвитку, з профільними об'єднаннями підприємств, а також після проведення консультацій з Женевою щодо того, який варіант буде сприйнятий Світовою організацією торгівлі, ми все-таки схиляємося до цього економічного варіанта – не адміністративної жорсткої заборони, а до економічного спонукання експортерів металобрухту до нормального забезпечення вітчизняних підприємств сировиною в економічний спосіб. Такий варіант одночасно є прийнятним для галузі, вигідним для держави, а також таким, який має всі підстави бути сприйнятим нашими міжнародними партнерами, Світовою організацією торгівлі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторе Валерійовичу, час для запитань вичерпаний.

Зараз будуть виступи від фракцій. Я прошу провести запис на виступи від фракцій українського парламенту. Будь ласка, проводимо запис.

Дунаєв Сергій Володимирович від фракції «Опозиційний блок».

ДУНАЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Матвиенкову.

МАТВИЄНКОВ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець). Уважаемые коллеги! При рассмотрении этого вопроса невольно возникает мысль, которая навеивает нехорошее, будем так говорить, настроение. В стране отсутствует четкая, нормальная, программная система поддержки базовых отраслей экономики. И, к сожалению, последнее время мы начали терять такие экспортно-ориентированные отрасли, как металлургия, машиностроение, химическая промышленность и ряд других.

Я вам скажу, когда в свое время мы имели экспорт металлолома в пределах 5 миллионов тонн, в этом же зале парламент забил тревогу. И тогда была добрая воля и Кабинета Министров, и депутатов для того, чтобы немножко эту систему исправить и поддержать базовые отрасли экономики. Мы провели эксперимент в горно-металлургическом комплексе, создали приоритеты для развития металлургии. Все тогда понимали, что металлургия как локомотив, как базовая отрасль вытаскивает за собой и рударей, и химиков, и шахтеров, и ремонтников и так далее. Такие направления в экономике поддерживались совместно Кабинетом Министров и парламентом, и это дало свой позитивный результат.

Сегодня, когда обсуждается вопрос о том, что нужно принять эти меры, однозначно мы будем за это голосовать, поскольку прекрасно понимаем, что металлургию нужно поддержать. Тем более что очень серьезной проблемой при экспорте является то, что мы сталкиваемся с колоссальным вызовом по себестоимости, по качеству выпускаемой продукции, по многим другим моментам. Мы теряем внешние рынки.

Понимая, что металлургия – это базовая отрасль, пополняющая бюджет, что нужно принимать меры и поддерживать законопроект, хотелось бы сказать одно маленькое «но». Этот законопроект не нов. В 2002 году мы принимали точно такое же решение и накладывали 35 евро на вывоз экспортной продукции, на металлолом, но тогда это была продуманная, взвешенная система.

Важно помнить две вещи. Первое. Мы работаем в системе ВТО, и нужно понимать, что работаем в законодательном поле и должны действовать на основании норм и действующих законов.

И второй момент. Металлозаготовка – это тоже отрасль, это тоже рабочие места, это тоже новая техника и оборудование, которые привлекаются к добыче, переработке металлолома. И это нужно брать под государственную систему контроля. Здесь должна работать именно государственная позиция, государственная линия. Действительно, металлолом сегодня – стратегическое сырье. И нужно выписать законодательную базу таким образом, чтобы и тут не навредить, и дать возможность приоритетно работать металлургам.

Поэтому мы за то, чтобы принять этот законопроект в первом чтении, провести «круглые столы», пригласить всех товаропроизводителей – и металлургов, и ломозаготовителей. В свое время мы неоднократно проводили дискуссии, находили компромиссные решения с тем, чтобы как-то сохранить и нашу базовую отрасль, и найти нормальное решение для металлозаготовителей.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Івченко передає слово Кривенкові. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановні колеги! Надважливий законопроект. Я хочу, щоб ми всі зупинилися на секунду, і хочу поговорити з фракцією БПП про те, щоб вони змінили своє рішення і проголосували за цей проект всупереч рішенню не голосувати, яке прийняли зранку. Я починав свою кар'єру у 19 років помічником директора Дніпропетровського «Укрдіпромету» – найбільшого проектного металургійного інституту в Україні. І правильно сказав попередній доповідач, що саме завдяки експерименту, завдяки активним діям держави ми врятували тоді металургійну галузь, яку просто хотіли всю вивезти на металобрухт.

Зараз ми повинні так само дуже чітко зрозуміти, що весь світ воює за сировину. Думаю, у цій залі залишилося мало людей, які цього не розуміють. В усьому світі немає чесною і вільною торгівлі.

Подивіться на Угоду про зону вільної торгівлі. Коли ми рік тому говорили, що в ній купа проблем, на нас дивилися, як на несповна розуму, говорили: що ви розказуєте? Це прекрасна угода! Вже два місяці, як закінчилися квоти, поверх цих квот – загороджувальні мита в розмірі 100, 200, 300 відсотків. Всі торгують, де залишається додана вартість, і використовують при цьому як своїх свідомих агентів, яким виплачується фінансування на постійній основі, так і так званих корисних ідіотів, людей, які вірять в утопію неіснуючої моделі. Коли товариш Рікардо у 1918 році випустив свою роботу про вільну торгівлю, це означало лише одне: англійські компанії заморилися возити у своєму складі військові флотилії для того, щоб ринки відкривати, бо все побудовано на контролі доданої вартості. Раніше контролювалося генерал-губернатором з гарнізоном, і метрополія з колонії вивозила сировину, а в себе переробляла. Зараз це контролюється святістю права приватної власності. І та ж Англія 100 років більше всіх збирала митних податків.

І в нашій історії є живий приклад. Добре, що в нас є олійна промисловість. Думаю, що це не погано, адже коли в усіх запитуєш, відповідають: це прекрасно, залишаються мільярди податків, додана вартість, якісь робочі місця. Яким чином це збереглося? Ввели загороджувальне мито на експорт насіння, яке просто вивозилося. Ми дозавантажили наші діючі маслоекстракційні заводи, побудовано десятки нових. Ось нещодавно компанія «Bunge» закінчила будувати в Миколаєві новий завод на 2,5 мільйона тонн.

Вся державна політика має спрямовуватися на створення умов, щоб сировина перероблялася всередині держави. І тому дуже прошу вас підтримати цей законопроект. Це, справді, проривний проект, прийняття якого засвідчить, що ми стаємо суб'єктами, а не об'єктами.

І насамкінець. Прошу вас зрозуміти, що це додана вартість, і неважливо, хто власник. Давайте наших олігархів контролювати через трансфертне ціноутворення, нарешті його впроваджувати (податкова бездіє в цьому напрямі), давайте рентні платежі підвищувати, але залишати сировину тут, щоб додана вартість залишалася в Україні.

Дякую вам.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Фролов, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

ФРОЛОВ М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №76, Запорізька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я представляю в парламенті металургійне Запоріжжя, тому мені добре відома проблема, віддзеркалена в цьому законопроекті. Я зразу скажу, що фракція «Блок Петра Порошенка» на своєму засіданні детально обговорила законопроект. Ми будемо підтримувати прийняття його в першому читанні, тому що це одна з гострих проблем, пов'язана з базовою галуззю нашої економіки – металургією.

Але законопроект повинен бути дуже ретельно доопрацьований. У багатьох викликає дискусію питання, пов'язане з вивізним митом, яке означене в законопроекті, – 35 євро за 1 тону. З приводу цього, безумовно, треба подискутувати з фахівцями передусім для того, щоб зберегти виробництво тих, які займаються збиранням металобрухту.

Тобто законопроект, безумовно, потрібний, важливий. І нам треба розглядати більше законопроектів, пов'язаних з забезпеченням діяльності і розвитку нашої економіки. Але в проекті необхідно врахувати умови існування, функціонування всіх людей, які працюють у цій галузі. Тому закликаю вас підтримати законопроект у першому читанні і детально його доопрацювати до другого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Єфімов, 1 хвилина.

ЄФІМОВ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №48, Донецька область, самовисуванець). Уважаемые колеги! Вы знаете, одни говорят: закон лоббируют металлурги, другие говорят: закон лоббируют переработчики

лома. На самом деле это должен быть лоббистский закон для Украины, а именно, что экспорт невозобновляемого сырья необходимо либо запретить, либо ввести ограничения.

Я считаю, что этот законопроект нужно однозначно поддержать, и для того, чтобы не было манипуляций с размером пошлины, принять его сегодня в первом чтении и в целом. Предлагаю поддержать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, 1 хвилина. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Ключове питання для економічного зростання в країні – це створення робочих місць. У галузі металургії працюють 300 тисяч українських громадян. Чим більше вони виробляють металу, експортують за кордон, використовують для масштабних внутрішніх інфраструктурних проєктів, тим вища в них заробітна плата, тим більше забезпечені сім'ї.

На жаль, за результатами минулого року, дефіцит металобрухту – майже 1 мільйон тонн. Це означає, що українські металурги втрачають робочі місця, заробітну плату. Саме тому депутати від Радикальної партії разом з колегами з інших фракцій пропонують прийняти законопроект, яким передбачається встановити вивізні мито на металобрухт у розмірі 35 євро за 1 тонну. На сьогодні – 10 євро за 1 тонну. Це дасть можливість припинити варварський вивіз металобрухту, завантажити вітчизняні металургійні підприємства роботою, захистити право українських металургів на робочі місця, на заробітну плату, на можливість бачити перспективу.

Тому Радикальна партія закликає підтримати українську металургію як становий хребет української економіки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Соловей, 1 хвилина. Будь ласка. Потім – народний депутат Безбах.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Виборчий округ №89. Шановні колеги, я хочу звернути увагу на ще один момент. Відсутність такого закону – це серйозна корупційна складова щодо так званих експортних квот, адже ми розуміємо, в який спосіб їх отримують ті чи інші підприємства, які

завдяки тому, що мають доступ до Міністерства економічного розвитку і до певних чиновників, отримуючи ці експортні квоти, за 25 років вивезли останні залишки великих потужних заводів, які були в Україні.

Раз і назавжди Україна повинна прийняти рішення про перехід від сировинної економіки до економіки, яка виробляє кінцевий продукт. Бо на сьогодні ми маємо ситуацію, коли 60, а деколи і 70 відсотків експорту з України становить сировина і тільки 20-30 відсотків – кінцевий продукт.

Деякі народні депутати кажуть про нібито обмеження з боку Світової організації торгівлі чи Європейського Союзу. Шановні колеги, я вам хочу відкрити очі і сказати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, 20 секунд.

СОЛОВЕЙ Ю.І. ...більше загороджувальних речей, ніж як на сьогодні у своїй економічній політиці мають Європейський Союз чи Світова організація торгівлі, немає ніде. Наприклад, якщо ви переснащуєте своє виробництво в Європейському Союзі, то отримуєте 80 відсотків безповоротної дотації.

Закликаю всіх підтримати проект за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця для голосування.
Народний депутат Безбах, 1 хвилина.

БЕЗБАХ Я.Я., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №24, Дніпропетровська область, самовисуванець). Спаси́бо большое за возможность выступить. Я хочу поддержать вас, уважаемые коллеги. Действительно, такой закон очень нужен. Я просто хочу сказать буквально несколько слов. В первом полугодии 2015 года предприятиям Украины для нормальной работы не хватило 600 тысяч тонн металлолома в то время, когда из Украины было экспортировано около 800 тонн этого же самого металлолома. То есть свои производители стоят, своих людей сокращают, мы просто летим в пропасть. Я вас очень прошу, поддержите, пожалуйста.

Относительно того, что говорят о квотах, хочу сказать, что некоторые страны – Индонезия, Аргентина, Саудовская Аравия – защитили

свои рынки, не вывозят металлолом вообще. Мы сегодня поддерживаем рабочие места для Турции и Приднестровья. Там единственный завод, а металлолом прут со всех сторон!

И хочу назвать последние цифры. С 1 тонны экспортируемого лома бюджет получает всего 10 евро пошлины...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добавьте 20 секунд. Прошу завершить.

БЕЗБАХ Я.Я. А металлурги с 1 тонны лома, переплавленного в сталь, платят около 2,5 тысячи гривен. То есть это в 9 раз больше!

Я очень благодарен фракции Радикальной партии за то, что они внести этот законопроект. Очень прошу, поддержите его, пожалуйста (*Шум у залі*). И БПП, конечно.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якове Яковичу, давайте всім подякуємо, щоб було справедливо. Добавьте еще 30 секунд.

«Блоку Петра Порошенка» ви подякували. Тепер треба «Народному фронту» подякувати.

БЕЗБАХ Я.Я. Действительно, я ради принципиальности хочу поблагодарить фракции Радикальной партии, БПП и все те фракции и группы, которые поддерживают проект. Наконец-то сегодня мы коснулись нашего национального товаропроизводителя, того, кто дает товарную продукцию!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. А тепер так же гучно я прошу всіх запропонувати проголосувати за цей законопроект. Прошу депутатів зайняти свої місця в залі.

Сергій Каплін, ще 1 хвилина. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Дякую за можливість висловитися. Я хотів би озвучити свою позицію і колеги Сугоняки. Ми будемо голосувати категорично проти цього законопроекту, тому що це ганебне, цинічне, абсолютно звиряче обслуговування українських металургів, а в них два прізвища – Рінат Ахметов і Віктор Пінчук. Нехай не купують яхт, не купують футбольних клубів, а платять нормальну ціну простим людям, які здають їм металобрухт. І тільки за таких умов ми будемо підтримувати відповідні ініціативи.

Я вважаю, що розв'язати проблеми в українській металургії дуже просто: забрати і повернути українським громадянам те, що олігархи награвували. Націоналізація є єдиним способом розв'язання цієї кризи! (*Шум у залі*). Партія простих людей прийде до влади, відбере у олігархів і віддасть простим людям награвоване!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу всіх заспокоїтися, шановні колеги. У мене питання. У металургійній галузі працюють 300 тисяч українців, отримують заробітну плату (*Оплески*). Врешті-решт необхідно поставити крапку в тому, що ми є сировинним додатком, та ще й яким. То цукровий завод вирізали й вивезли, то люки в містах крадуть, щоб як металобрухт вивезти за кордон. Вивозимо за кордон металобрухт – отримуємо автомобілі. Треба тут створювати додану вартість, треба тут створювати національний продукт, треба тут дати людям можливість заробляти нормальний ресурс. І це, я вважаю, завдання кожного народного депутата України. Тому це нас має об'єднати. Не треба говорити те, що насправді не відповідає дійсності. Я думаю, що це дуже важливо.

Шановні колеги, проводимо сигнальне голосування. Голосувати за прийняття в цілому? (*Шум у залі*).

Добре. Сигнальне голосування щодо прийняття в цілому. Прошу визначатися і голосувати. Голосуємо. Будуть голоси... (*Шум у залі*).

«За» – 200.

Не набралось голосів.

Проводиться сигнальне голосування щодо прийняття за основу. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту закону [№3868](#). Голосуємо.

«За» – 245.

Законопроект прийнято за основу.

І є пропозиція у скорочений термін підготувати його до другого читання. Голосуємо за скорочений термін підготовки до другого читання.

«За» – 213.

Пропозиція не набрала необхідної кількості голосів. Законопроект прийнято за основу. Дякую, шановні колеги.

Шановні народні депутати, послухайте оголошення. Згідно з поданими заявами та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народних депутатів України Кишкаря Павла Миколайовича і Кривенка Віктора Миколайовича до складу депутатської фракції партії «Блок Петра Порошенка». Вітаю, шановні колеги! (*Оплески*).

Ідемо далі. Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці» щодо працівників калійно-магнієвих копалень» ([№0929](#)) у другому читанні. Прошу всіх народних депутатів бути в залі і підтримати шахтарів.

Ігор Насалик. Будь ласка.

НАСАЛИК І.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №85, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вашій увазі представлено порівняльну таблицю до перехідного проекту Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці» щодо працівників калійно-магнієвих копалень» ([№0929](#)). Комітет розглядав цю таблицю двічі – рік тому та вчора. Оскільки з моменту його розгляду парламентом минув дуже великий час, виникла потреба актуалізувати й уточнити деякі його положення. Зокрема, ми розглянули поправки до тексту, одна з яких стосується термінів. Термін 1 січня 2016 року не актуальний, тому ми пропонуємо змінити на 1 січня 2017 року і також пропонуємо включити до проекту норму щодо шахтарів озокеритних копалень, їх усього 44.

Друзі, законопроект дуже простий та невеликим за змістом, проте від нього залежить доля людей, які десятки років працювали на шахтах з видобутку калійно-магнієвих руд і озокериту. Тобто на підземних роботах з особливо шкідливими для здоров'я умовами праці.

Вказана категорія пенсіонерів, на яких пропонується поширити положення Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці», є зовсім незначною, становить всього-на-всього 400 чоловік. Таким чином, мова йде про зовсім мізерне збільшення витрат з державного бюджету, а справедливості в цьому житті стане набагато більше. Несправедливість породжує ненависть. І хотілося, щоб ненависті в нашому суспільстві було б не стільки, скільки є на сьогодні.

Даний законопроект підтримали Комітет Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки і Міністерство енергетики та вугільної промисловості. Всіх колег прошу проголосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, вам роздано таблицю до другого читання. Я пропоную зараз прийняти в цілому даний проект Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці» щодо працівників калійно-магнієвих копалень» (№0929) за результатами розгляду в другому читанні. Але в мене є прохання. Ми не можемо провалити прийняття цього проекту закону. Я просив би всіх зараз відповідально проголосувати за нього. Готові?

Давайте проведемо сигнальне голосування пропозиції про прийняття проекту №0929 в другому читанні та в цілому. Прошу всіх підтримати шахтарів. Голосуємо.

«За» – 247.

Є голоси.

Голосуємо за прийняття проекту в другому читанні та в цілому з техніко-юридичними поправками. Прошу всіх підтримати. Голосуємо.

«За» – 256.

Закон прийнято. Дякую, шановні колеги.

Наступний проект Закону, не менш важливий, який розглядається у другому читанні, «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» ([№1599](#)).

Вадим Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги народні депутати! Хочу нагадати кожному, що в Україні існують три види господарств, які займаються сільським господарством. Це одноосібні селянські господарства, їх 4,5 мільйона, але вони не мають статусу сільгосптоваровиробника. Це дрібні, середні фермерські господарства, а також сільськогосподарські підприємства, які відразу займаються і рослинництвом, і тваринництвом, і первинною переробкою сільськогосподарської продукції. І великі холдингові, вертикально інтегровані підприємства.

Колеги, прийняття цього проекту закону допоможе ввести в організований ринок продажу сільськогосподарської продукції ті одноосібні селянські господарства, які в період трансформації показали, що можуть створювати продукцію не тільки для власного споживання, а й товарну і виходити торгувати на організований ринок продажу сільськогосподарської продукції.

Інший мотиваційний механізм. Ми таким законом законодавчо закріпимо за ними статус сільгосптоваровиробника, дамо можливість центральним органам виконавчої влади прийняти певну програму про підтримку і стимулювання таких господарств. Ми маємо їм дати право залучати кредити, донорські кошти.

Шановні колеги, цей проект закону дуже важливий, адже в разі прийняття він змінить всю теорію аграрного устрою країни. Ми найпотужніші одноосібні селянські господарства залучаємо до організованого ринку. Ніхто з вас не ставив питання, коли купував продукти харчування в наших магазинах, а як вони туди потрапили, якщо 50 відсотків цієї продукції створюється саме в домогосподарствах? Колеги, наш експорт показує, що 11,1 мільярда валютної виручки ми отримуємо від великих інтегрованих холдингових компаній або

зернотрейдерів, їх 200. А Польща, яка менша за розмірами, отримує 18 мільярдів від 1 мільйона 600 сімейних ферм. Давайте сьогодні розвивати саме цю галузь.

Колеги, вашій увазі пропонується законопроект, підготований до повторного другого читання. До проекту було подано 69 пропозицій, з них 40 комітет врахував, а 29 відхилив.

І окремо хотів би подякувати комітету, депутатам Кутовому, Бакуменку, Давиденку і позафракційному депутату зі «Свободи» Левченку, які активно долучилися до створення такого потужного законопроекту, також нашим колегам «USAID Агроінвест», які протягом двох років проводили «круглі столи» і роз'яснювання щодо даного законопроекту, і, звичайно, автору даного законопроекту Івану Кириленку з фракції «Батьківщина».

Я прошу прийняти даний законопроект у цілому і остаточно закріпити на законодавчому рівні сімейні ферми.

Хочу нагадати вам, як збиралися фермери, і в цьому залі висіли плакати, які нагадували про ті кричущі проекти законів, яких на сьогодні потребує аграрний комплекс. Проект підтримують і маленькі господарства, і найчисельніша, найпотужніша Асоціація фермерів і приватних землевласників України.

Шановні колеги, просимо прийняти даний законопроект. Ми й далі будемо намагатися стимулювати створення сімейних ферм законодавчими ініціативами парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція прийняти в цілому даний проект закону. Всі підтримують?

Ставиться на голосування пропозиція прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» (№1599) в другому читанні та в цілому за результатами підготовки комітетом. Будь ласка, займайте місця. Давайте підтримаємо фермерів, це важливо.

Зараз ми проведемо сигнальне голосування. Прошу всі фракції і групи підтримати фермерів. Готові голосувати?

Проводиться сигнальне голосування щодо прийняття в другому читанні та в цілому проекту №1599. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 251.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому проекту №1599. Прошу всіх підтримати.

«За» – 262.

Закон прийнято (*Оплески*).

Ми провели зустріч з фермерами, визначили порядок денний спільно з депутатами парламенту і профільним комітетом, опрацювали – ось вам прийняте рішення на підтримку фермерських сімейних господарств. Дякую.

Ідемо далі. Шановні колеги, є два проекти, які потребують включення до порядку денного. Це проект Закону «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» ([№4288](#)) і проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб» ([№4210](#)). Мова йде про те, щоб включити ці питання до порядку денного для прийняття рішень, а після того ми зможемо працювати над двома проектами постанов. Я назву їх трохи пізніше.

Шановні колеги! Є ще два проекти постанов, які також потрібно включити до порядку денного. Це проект Постанови «Про звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, світових лідерів та всіх членів міжнародного співтовариства щодо засудження порушень прав і свобод кримськотатарського народу в частині заборони окупаційною владою РФ на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя Меджлісу та визнання його екстремістською організацією» ([№4247](#)) і проект Постанови «Про внесення доповнень до Постанови Верховної Ради України №971-VIII від 02 лютого 2016 року «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2016 році» щодо звільнення міст Краматорська та Слов'янська від проросійських терористів» ([№4060](#)), автор – Максим Єфімов, комітет Миколи Княжицького.

От ці чотири проекти я пропоную зараз включити до порядку денного для прийняття рішень.

Чи можемо ми голосувати за включення до порядку денного цих чотирьох питань і прийняття рішень? Я просив би всіх народних депутатів зайняти свої місця.

Пропозиція про включення двох проектів законів і двох проектів постанов до порядку денного для обговорення та прийняття рішень. Готові голосувати? Голосуємо за мою пропозицію, будь ласка. Проводиться сигнальне голосування.

«За» – 191.

Голосуємо окремо, колеги, пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» (№4288), автор – народний депутат Іванчук.

Готові? Прошу голосувати пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення. Голосуємо.

«За» – 187.

Пропозиція не набрала необхідної кількості голосів.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб» (№4210), автор – народний депутат Чорновол Тетяна. Голосуємо.

«За» – 179.

Немає голосів.

Далі, колеги, два проекти постанов.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту №4247, автор – Георгій Логвинський, комітет Ганни Гопко, щодо Меджлісу і свободи кримськотатарського народу. Прошу всіх підтримати.

«За» – 215 (*Шум у залі*).

Так, так, зараз зорієтуємо. Людей фізично немає в залі.

Давайте ще раз проголосуємо про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту №4247 щодо Криму. Готові? Ні?

Прошу голосувати і підтримати пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту №4247. Голосуємо.

«За» – 228.

Пропозиція про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту постанови №4060 про внесення змін до Постанови

«Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2016 році» щодо звільнення Краматорська і Слов'янська від проросійських терористів. Голосуємо.
«За» – 228.

Шановні колеги, я можу зараз провести сигнальне голосування щодо прийняття обох проектів постанов у цілому, якщо ви не будете заперечувати. Але ви бачите, що фізично не так багато людей у залі.

Ну, будь ласка, є пропозиція визначитися сигнальним голосуванням. І підемо далі (*Шум у залі*).

Давайте хоча б обговоримо їх.

Прошу голосувати пропозицію про розгляд двох проектів постанов №4247 і №4060 за скороченою процедурою. Обговоримо їх.

«За» – 187.

Рішення прийнято.

Ганна Гопко. Будь ласка, доповідайте проект постанови.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! На ваш розгляд вноситься проект постанови про звернення до міжнародних організацій та світової спільноти, до підготовки якого нас спонукали події в тимчасово окупованому Криму.

Про жахливе погіршення прав людини на українському півострові вже другий рік поспіль говорить увесь світ. І ось нещодавно окупаційна влада зазіхнула на меджліс, заборонивши його діяльність на території півострова. За цих обставин ми не можемо мовчати. Тому в проекті звернення ми закликаємо всіх світових лідерів та визнаних суспільних діячів покласти край цьому і докласти необхідних зусиль для захисту кримських татар від дискримінації та переслідувань з боку Російської Федерації.

До тексту документа ми також включили вимогу до Російської Федерації негайно припинити політику, спрямовану на порушення прав людини і свобод громадянина в Криму як невід'ємній частині суверенної території України, у тому числі й прав кримських татар як корінного народу України.

Окрім того, у проекті звернення є заклик до міжнародного співтовариства здійснити всі необхідні кроки для недопущення заборони окупаційною владою Криму діяльності представницьких органів

кримськотатарського народу, Курултаю та Меджлісу, що обрані відповідно до Декларації ООН про права корінних народів.

Тому прошу вас, шановні колеги, прийти до залу і підтримати згадане звернення та використовувати його під час усіх ваших контактів з міжнародними партнерами.

Хотіла б подякувати тим депутатам, які представляють тут Крим, і тим, які активно працюють у різних парламентських асамблеях – Ради Європи, НАТО, ОБСЄ і відстоюють позицію. Я не маю сумнівів, що Крим ми повернемо до складу України, тому прошу проголосувати.

Комітет у закордонних справах одностайно підтримав це звернення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, обговорення два – за, два – проти? Будь ласка.

Володимир Ар'єв.

АР'ЄВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №218, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Передаю слово Рефату Чубарову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рефат Чубаров. Будь ласка.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Я просив би тих, які ще, можливо, за межами пленарного залу, теж дійти до нас, щоб проголосувати.

Російські окупанти нарощують свої репресії в окупованому Криму. І зараз вони дібралися до Меджлісу кримськотатарського народу – вищого виконавчо-представницького органу кримських татар. Зараз за ґратами в Криму 11 наших товаришів, зокрема Артем Чийгоз, заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу, Алі Асанов, Мустафа Дегерменджі, ще вісім співвітчизників. Вони тепер проводять так звані суди, щоб заборонити Меджліс кримськотатарського народу.

Це не просто 33 людини – члени Меджлісу, це більш ніж 250 місцевих меджлісів, сільських, міських, селищних, це 22 регіональні меджліси, це вся конструкція органів кримськотатарського національного самоврядування, це близько 2,5 тисячі людей. Вони хочуть їх оголосити екстремістами і засудити.

Шановні народні депутати! Весь світ став на захист Меджлісу кримськотатарського народу. Це обговорювалося під час виступу пана Мустафи Джемілева, лідера кримськотатарського народу, на засіданні Ради безпеки ООН, що проводилося 18 травня 2016 року. Це обговорювалося після мого виступу в Раді ООН з питань прав людини 22 березня в Женеві. Я думаю, тепер уже час долучитися парламенту України до захисту Меджлісу кримськотатарського народу, до захисту кримськотатарського народу, до захисту всіх громадян України, які живуть у тимчасово окупованому Криму. Прошу всіх підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Лозовой. Будь ласка. Потім – Георгій Логвинський.

ЛОЗОВОЙ А.С. Радикальна партія Ляшка. Знаєте, колеги, все-таки соромно, коли виступає Рефат-бей, а багато з вас шумлять, граються і роблять вигляд, що не чують. Соромно, коли в залі Мустафа-ага, і ви розумієте, наскільки це важливе питання. І по-справжньому соромно буде, якщо, не приведи, Господь, Рада не підтримає цього проекту постанови. Бо, зрозумійте по-людськи, і наші колеги, і багато кримських татар у час повномасштабної війни довели, що вони – частина українського народу. А ми всі добре бачимо, що в сучасному світі справжні сильні політичні нації з'являються, коли патріотизм об'єднує людей різної крові, різної віри, коли ми доводимо, що Україна різна, але єдина і сильна. Коли ми доводимо, що пліч-о-пліч готові за неї боротися. То велика ганьба буде, якщо Рада не прийме цього проекту постанови.

Крим був національним проектом сучасної російської імперії і є ним нині. І в кримськотатарського народу був вибір: продатися москалям чи лишитися вірними собі і великому українському народу, частиною якого він є.

Я прошу вас підтримати цей документ, який допоможе, особливо в майбутньому, засудити те відверте знущення над кримськотатарськими українцями, які довели свій патріотизм.

(Виступ кримськотатарською мовою).

Слава Україні! *(Оплески).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Георгій Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановні друзі! Шановні колеги! Сподіваюся, що зараз усі дуже уважно мене слухають. Може, не всі розуміють, що відбувається, то я хотів би пояснити. На даний час у Криму триває так званий судовий процес, за яким усі причетні до Меджлісу кримськотатарського народу, тобто це весь народ, не виключно 33 члени Меджлісу, кожен, хто обирає, вважається співучасником злочину. Тобто ви всі тут присутні так само є злочинцями відповідно до зазначеного вироку. А окремі наші колеги – народні депутати Рефат Чубаров, Мустафа Джемільєв безпосередньо фігурують у заяві так званої Поклонської.

Тобто мова йде про те, що або ми зараз захищаємо себе, або завтра так само будемо за ґратами. Ми даємо можливість захищатися. Незважаючи на те що на даний час кримськотатарський народ у Криму не може захистити жодна державна установа, але ми працюємо, захищаємо нашу державу. Саме тому як автор зазначеного проекту постанови я прошу вашої підтримки, підтримки міжнародної спільноти, щоб надалі ми пишалися тими людьми, які зараз є героями, залишаються в Криму та воюють за всіх у нашій державі.

Я хотів би нагадати, що Крим був, є та буде українським! Ми втратили тільки контроль. Я хотів би попросити таке. В Ізраїлі кажуть: «Лешана абаа бирушалаим!» (в наступному році – в Єрусалимі!), то ми повинні казати: «Бусене – Бахчисарайда!» (у цьому році – у Бахчисарайі!).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення проекту постанови №4247. Думаю, зміст усім зрозумілий. Я просив всіх підтримати даний проект постанови в цілому.

Шановні народні депутати, проводиться сигнальне голосування щодо прийняття проекту постанови №4247 за основу та в цілому. Якщо зараз не буде фізично голосів, ми на вечірньому засіданні проголосуємо. Будь ласка, голосуємо. Прошу всіх підтримати.

«За» – 225.

Я бачу, що є люди.

Отже, проводиться сигнальне голосування щодо проекту №4247 (*Шум у залі*). Добре, Олександро Володимирівно, рейтингове персональне голосування для вас.

Проводиться сигнальне голосування щодо прийняття в цілому проекту №4247. Прошу підтримати. Голосуйте, будь ласка.

«За» – 232.

А тепер голосуємо за прийняття проекту постанови [№4247](#) в цілому. Прошу всіх підтримати.

«За» – 233.

Постанову прийнято. Дякую, шановні колеги.

Проект постанови щодо Слов'янська і Краматорська розглядаємо зараз чи о 16 годині?

Ставлю на голосування пропозицію продовжити засідання на 15 хвилин і розглянути проект постанови щодо Краматорська і Слов'янська. Нам треба 226 голосів. Я хочу подивитися, чи є в залі голоси. Прошу, голосуємо за розгляд зараз проекту щодо Слов'янська і Краматорська.

«За» – 197.

Дякую.

Шановні колеги, о 16 годині розпочнемо розгляд цього проекту постанови.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую всім за роботу.

О 16 годині розпочинаємо вечірнє засідання Верховної Ради.

До Голови Верховної Ради України **ГРОЙСМАНА В.Б.** звернулися із заявами народні депутати України:

КАПЛІН С.М. (одномандатний виборчий округ №144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»): «Під час голосування у другому читанні та в цілому за проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» ([№1599](#)) моя картка не спрацювала. Прошу зарахувати мій голос «за».

ШКІРЯ І.М. (одномандатний виборчий округ №52, Донецька область, самовисуванець): «На ранковому засіданні Верховної Ради України 31 березня 2016 року під час поіменного голосування проекту Закону «Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо державної підтримки державних вугледобувних підприємств» ([№3813](#)) за основу та в цілому не спрацювала моя картка для голосування.

Прошу зарахувати мій голос «за» підтримку проекту Закону «Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо державної підтримки державних вугледобувних підприємств» ([№3813](#))».